

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

den offentlige Examen

i

Aalborg Kathedralskole

i Juli 1856.

AALBORG.

Trykt hos Karl Bech.

EFTERRETNINGER

om

AALBORG KATHEDRALSKOLE

i

Skoleaaret 1855—1856.

Udgivne som Indbydelsesskrift
til den offentlige Examen i Juli 1856

af

Dr. P. H. Tregder,
Prof. og Rektor.

AALBORG.

Trykt hos Karl Bech.

—
1856.

Afgangsexamen.

I Slutningen af forrige Skoleaar indstillede sig 10 Disciple til Afgangsexamens anden Del. De 9, Adolf Speyer, Herman Nikolaj Johannes Løchte, Johannes Baagøe Strøyberg, Hans Laurits Svanholm Siiger, Niels Andreas Svanholm, Ivar Qvistgaard Leth, Elias Frederik Kristian Qvortrup, Jens Colding og Karl Vilhelm Theodor Emil Müller, fuldendte hele Prøven og bleve saaledes dimitterede fra Skolen; 1 derimod, Anders Müller Boje Kristian Hiort, blev syg, efter at den skriftlige Examen var sluttet, og maatte derfor i Jan. 1856 underkaste sig en ny fuldstændig Prøve, hvorefter han ligeledes dimitteredes. Samtliges Karakterer til Afgangsexamens tvende Dele ses af omstaaende Tabel. Til første Del af Afgangsexamen indstillede sig 8 Disciple af 6te Klasse, der alle bleve opflyttede i 7de Klasse. Ved den ordentlige Afgangsexamen var Undervisningsinspektøren, Konferensraad, Prof. Dr. Madvig tilstæde og fungerede som Censor i Dansk, Latin, Græsk, Historie, Geografi og Fransk. Han ledsagedes efter Undervisningsministeriets Foranstaltning af Prof. Holtén, der fungerede som Censor i Mathematik, Naturlære og Naturhistorie; desuden deltog Stiftsprovst Dr. Hald i Censuren i Religion, og Pastor Listov i Tysk. Ved den overordentlige Afgangsexamen i Januar deltog Biskop Bindsbøll i Censuren i Dansk, Latin og Græsk, og Stiftsprovst Hald i Religion og Historie.

	Naturhist.	Naturlære.	Geometri.	Arithmetik.	Geografi.	Historie.	Religion.	Græsk.	Latin, skriftlig.	Latin, mundtlig.	Fransk.	Tysk.	Dansk.	
Hiort.	g.	mg.	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	Første Kar.
Speyer.	mg.	ug.	mg.	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	g.	Første Kar.
Löchle.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	g.	g.	mg.	g.	mg.	g.	tg.	Anden Kar.
Strøyberg.	tg.	g.	mg.	mg.	g.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	tg.	Anden Kar.
Siiger.	mg.	g.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	Første Kar.
Svanholm.	g.	g.	g.	g.	g.	tg.	g.	g.	mg.	mg.	g.	g.	g.	Anden Kar.
Leth.	g.	g.	g.	g.	g.	g.	mg.	tg.	mg.	mg.	g.	g.	g.	Anden Kar.
Qvortrup.	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	Første Kar.
Colding.	mg.	g.	g.	tg.	g.	tg.	tg.	tg.	mg.	g.	g.	g.	g.	Anden Kar.
Müller.	g.	mg.	g.	g.	tg.	tg.	mg.	md.	g.	g.	tg.	mg.	g.	Anden Kar.

For Hebraisk erholdt Löchle og Strøyberg mg, Siiger g.

Undervisningen.

Ved Skoleaarets Begyndelse oprettedes 5te Realklasse, ligesom tidligere 3die og 4de, men da Klassen kun havde 1 Discipel, maatte han undervises sammen med 4de Realklasse, der kun havde 3 Disciple. Efterhaanden udmeldtes de 3 af disse 4 Disciple, saa at der ved Nytaar kun var 1 Discipel af 4de Klasse tilbage, der fra den Tid af blev undervist i Forening med den stærkt reducerede 3die Realkl. De disponible Lærerkrafter anvendtes derimod ved en Deling af anden Klasse i tvende sideordnede Afdelinger A. og B.

Under 18de Sept. 1855 udkom en „Bekjendtgjørelse angaaende en Undervisningsplan for en særskilt Realundervisning ved nogle af de lærde Skoler i Kongeriget Danmark og en Afgangsexamen for dem, der have gennemgaaet denne Undervisning eller en tilsvarende ved andre Skoler,“ som findes aftrykt som Tillæg til dette Program. Hvorvidt denne Plan vil kunne medføre den tilsigtede Nytte, vil imidlertid være afhængigt af noget, som ligger udenfor Skolerne, nemlig om vedkommende Forældre ville tillade deres Børn at gennemgaa det fuldstændige Kursus, der er beregnet paa 6 Aar fra Indtrædelsen i første Klasse, eller, som denne Skoles hidtil gjorte Erfaring lader befrygte, tage dem ud efter Konfirmationen uden Hensyn til, om deres Undervisning er afsluttet eller ikke. Saalænge Universitetets Præliminærexamen bestaar i sin nuværende Form, ville de allerfleste desuden lade sig lokke til at underkaste sig denne langt lettere Prøve 1 a 2 Aar før, istæden for at oppebie Skolens meget mere omfattende Afgangsexamen, og jeg betvivler meget, at man, i det mindste her, vil kunne oprette en virkelig 5te Realklasse, saalænge den nuværende Præliminærexamen bestaar. Om man just har truffet det rette med Hensyn til de Fordringer, der gjøres til Skolernes Afgangsexamen,

og som ere temmelig store, er et Spørgsmaal, jeg her ikke skal undersøge.

Hvad Undervisningstiden angaar, har Ministeriet under 15 Febr. d. A. efter derom at have modtaget et Andragende fra samtlige Lærere, samtykket i, at der fra det ny Skoleaars Begyndelse indføres samlet Formiddagsskoletid, der om Vinteren agtes begyndt Kl. 9, om Sommeren Kl. 8. Til nærmere Oplysning om de forudgaaede Forhandlinger, hidsætter jeg et i den Anledning af mig udsendt Cirkulære:

„I Anledning af et Andragende om Indførelse af samlet Formiddagsskoletid istæden for en Fordeling af Skoletiden paa Formiddag og Eftermiddag udstædte jeg allerede for 10 Aar siden et Cirkulære til de dåværende Disciples Forældre og Værger her i Byen, hvori jeg uden videre at omlale de store Fordele, som den samlede Skoletid tilbyder Skolen i det hele og dens Lærere, gjorde opmærksom paa de Fordele, den frembyder med Hensyn til Disciplene. Det berørtes i Cirkulæret, „at disse ved samlet Skoletid opnaa samlet Tid til deres Forberedelse, som saaledes kan blive desto grundigere, naar den ikke er udsat for gjentagen Afbrydelse, ja at de endog ved Nødvendigheden af at forberede sig paa at bevare det lærte i Hukommelsen for længere Tid end ellers, tvinges til at lære deres Pensa bedre; — at de faa Tid til at kunne tænke paa et eller andet Studium paa egen Haand, hver efter sin Lyst og Tilbøjelighed; — at de sættes i Stand til at kunne gjøre sig nogen Bevægelse i fri Luft, hvilket ellers, især i Vinterens korte Dage, meget vanskeliggjøres dem; — at de undgaa at forlade Skolen i Mørke om Vinteren og saaledes ogsaa undgaa paa flere Maader at blive udsatte for Farer og Fristelser; — at den for Øjnene skadelige og Luften i Skoleværelserne forpestende Brug af kunstigt Lys, der desuden let kan give Anledning til Uorden, næsten ganske bortfalder; og at endelig de ikke faa Disciple, der have lang Skolevej, undgaa den Tidsspilde og Ulæmpe, som

slet Vejr og Føre foraarsager dem, naar de skulle vandre den lange Vej 4 Gange om Dagen.“

„Ligeledes bemærkedes det, at den Frygt, nogle have ytret for, at Disciplenes Helbred skulde lide, og deres Aand sløves under en uafbrudt Skoletid af 6 Timer, maatte anses for ugrundet, da den virkelige Læsetid indskrænkedes betydelig ved de forskjellige Standsninger imellem Timerne, ved Undervisningen i Gymnastik og de Øvelser, der ikke anstrænge Aanden, og der gjordes opmærksom paa, at man allevegne, hvor samlet Skoletid har været indført, har sporet gavnlige Følger deraf baade for Disciplenes aandelige og legemlige Uddannelse. Da der imidlertid kunde hæntes en Indvending mod Foranstaltningen fra Disciplenes Spisetid, som fra Kl. 12—1 maatte henlægges til Kl. 2 om Sommeren og 3 om Vinteren, udbad jeg mig vedkommendes Erklæring om, hvorvidt man, hvis samlet Skoletid blev indført, var villig til at indrette sin Spisetid saaledes, at den faldt efter Skoletidens Ophør.“

„Uagtet det af de dengang fremkomne Erklæringer fremgik, at en langt overvejende Pluralitet dels ønskede Forandringen, dels ikke havde noget imod den, blev Foranstaltningen dog ikke iværksat paa Grund af Overbestyrelsens Betænkeligheder. Da Skolens Lærere imidlertid vedblivende nære en levende Overbevisning om det gavnlige i samlet Skoletid saavel for Skolen i Almindelighed og dens Lærere, som for Disciplene i Særdelighed, og for største Delen af egen Erfaring kjende de gavnlige Følger af dens Indførelse, have de paany ved et Andragende bragt Sagen i Gang. Højere Vedkommende ønske imidlertid en fornyet Erklæring fra de nuværende Forældre og Værger, og jeg tillader mig derfor at udbede mig en saadan snarest muligt tilstillet o. s. v.“

Af de Svar, jeg modtog herpaa, fremgik det, at 51 Forældre og Værger, der havde 94 Disciple i deres Huse, ikke havde noget imod den paatænkte Forandring eller endog ønskede den,

medens kun 9 Forældre og Værger for 27 Disciple havde noget derimod at indvende, saa at der altsaa ikke viste sig nogen væsentlig Hindring imod Foranstaltningen fra Disciplenes huslige Forholde.

Lærerne.

Med Lærerpersonalet er der i Aar ikke foregaaet nogen Forandring. De konstituerede Lærere Cand. Theol. C. P. B. Christensen og Cand. Philol. C. M. Krarup bleve resp. under 8 Okt. 1855 og 1 Mars 1856 allernaadigst beskikkede til Adjunkter.

Adjunkt Münster, der i Fjor paa Grund af Sygdom havde været dispenseret for sine Forretninger, tiltraadte disse kort efter Skoleaarets Begyndelse, men vil for at kunne fuldende sin Kur ved et Bad atter blive dispenseret i Slutningen af Skoleaaret.

Lærefagene

have i Skoleaaret 1855—56 været saaledes fordelt:

Rektor, Professor Dr. Tregder: Latin og Græsk i 7de Kl.; Græsk i 4de Kl., i alt	19	Timer.
Overlærer Colding: Dansk i 7de og 6te Kl., Latin i 6te og 5te Kl.	23	—
Adjunkt Behrend: Tysk i 6te, 5te, 4de og 3die Kl.; Fransk i 6te, 5te, 4de, 3die og 2den Kl. (fra Januar 2den Kl. A); Historie i 1ste Kl.	27	—
Adjunkt Reumert: Dansk i 3die og 1ste Kl., Latin i 3die Kl., Religion i 7de, 6te, 5te, 4de og 3die Kl.	28	—
desuden Gymnastik	6	—

Adjunkt N. B. Krarup: Hebraisk i 7de Kl., Historie i 7de, 6te, 5te, 4de og 3die Kl.; Geografi i 6te, 5te, 4de, 3die og 2den Kl. (fra Januar 2den Kl. A)	28	Timer.
Adjunkt Assens: Religion i Realklasserne, 2den og 1ste Kl.; Naturlære i 7de Kl., til Jan. og saa i 5te og 4de Realkl.; Matematik i 7de Kl. A, 6te, 4de og 3die Kl.	{32 30}	—
Adjunkt Juel: Naturhistorie i alle Klasser, Fransk i Realklasserne; Geografi i 1ste Kl.; fra Jan. Fransk i 2den Kl. B	{27 30}	—
Adjunkt Ovesen: Historie i 2den Kl.; Matematik i 7de Kl. B og 5te Kl. samt i Realklasserne; Regning i Realklasserne, 2den og 1ste Kl.	{30 29}	—
Adjunkt Münster: Dansk og Engelsk i Realklasserne; Tysk i 3die Realkl. og fra Jan. i 2den Kl. B	{18 17}	—
Adjunkt Christensen: Dansk i 2den Kl.; Tysk i 5te og 4de Realkl, 2den (fra Jan. 2den A) og 1ste Kl; Historie og Geografi i Realklasserne; fra Jan. Dansk og Geografi i 2den Kl. B	{28 27}	—
Adjunkt C. M. Krarup: Dansk i 5te og 4de Kl.; Latin i 4de Kl.; Græsk i 6te og 5te Kl. . .	25	—
Timelærer, Tegnelærer Lund: Tegning og Skrivniug i alle Klasser	25	—
Timelærer, Pianist Nathan: Sang i hele Skolen	4	—

Det hvert Fag tillagte Antal Timer ses af omstaaende Tabel, paa hvilken A og B ved VII Kl. betegner ældste og yngste Afdeling, S. og R. ved V, IV og III Kl. Studerende og Realister:

	VII		VI	V	IV	V&IV	III	III	II	I	Sum
	A	B									
Dansk	3		2	3	3	3	3	3	4	6	30
Tysk.....			2	2	2	4	3	4	6	6	29
Fransk			2	2	2	3	3	3	6		21
Engelsk						4		4			8
Latin	9		9	9	9		9				45
Græsk	5		5	5	5						20
Hebraisk.....	2	3									5
Religion	2		2	2	2	2	2	2	2	2	18
Historie.....	3		3	2	2	2	2	2	3	3	22
Geografi.....			2	2	2	2	2	2	3	3	18
Naturhistorie..			3	3	2	2	2	2	2	2	18
Naturlære.....	3	3				2					8
Arithmetik.....	2	2	2	2	2	2	4	4			20
Regning.....						2		2	3	3	10
Geometri.....	2	2	2	2	2	3					13
Tegning.....						1	2	3	2	2	10
Skrivning.....					1	2	2	3	3	4	15
Sang.....	2		2	2	2	2	2	2	2	2	4
Gymnastik.....	2		2	2	2	2	2	2	2	2	6
I alt	35	36	38	38	38	38	38	38	38	35	

Til Gymnastik have Disciplene været inddelte i 3 Hold: 1ste Hold: 7de, 6te og 5te Kl.; 2det Hold: Realklasserne, 4de og 3die Kl.; 3die Hold: 2den og 1ste Kl.; i Sang ere de underviste efter deres Forkundskaber og Stemme uden Hensyn til Klasseinddelingen, og særskilte Timer anvendte til fælles Sang.

De gennemgaaede Pensa

have i Skoleaaret 1855—56 været følgende:

Dansk.

7de Klasse (Colding). Thortsens Udsigt, 6te til 15de Afsnit (begge incl.). Maanedlig en fri Opgave og en Oversættelse fra Latin, der blev bedømt og rettet med overvejende Hensyn til Dansken. (I alt til Maj Maanedts Udgang 20 skriftl. Arbejder.)

6te Klasse (Colding). Rolfs Saga i P. E. Müllers Saga-bibliothek; Oluf d. helliges Saga i Aalls Snorre; Brudstykker af Hakon Sigurdssøns og Oluf Trygvesøns Sagaer; Oehlenschlägers Hakon Jarl og Oluf den hellige. Hver anden Uge en skriftlig Opgave. (I alt til Maj Maanedts Udg. 15.)

5te Klasse (M. Krarup). Oehlenschlägers Nordens Guder og Rolf Krake anvendte til Oplæsning. Ugentlig 2 Stile, hvoraf den ene er skreven hjemme, den anden paa Skolen. (I alt til Maj Mds. Udg. 60.)

4de Klasse (M. Krarup). Til Oplæsning er foruden anden poetisk og prosaisk Læsning Holsts poetiske Læsebog benyttet. Ugentlig 2 Stile, af hvilke den ene er skreven paa Skolen, den anden hjemme. (I alt til Maj Maanedts Udg. 59.)

5te og 4de Realkl. (Münster). Holsts poet. Læsebog er benyttet til Udenadslæsning og sammes pros. Læsebog til Indenadslæsning. Stil 1 a 2 Gange ugentlig, dels af beskrivende, dels af fortællende Indhold. Bojesens Sproglære. (I alt til Maj Mds. Udg. 52 Stile.)

3die Klasse (Reumert). Holsts poetiske Læsebog er benyttet til Udenadslæsning. Ugentlig 1 a 2 Stile, der ere udarbejdede paa Skolen, som oftest Gjengivelse af et forelæst Stykke af den nordiske Mythologi. (I alt til Maj Mds. Udg. 38 Stile.)

3die Realkl. (Münster). Som 4de Realkl. (Til Maj Mds. Udg. 32 Stile.)

2den Klasse (Christensen). Til Oplæsning er benyttet Hjorts Børneven og Barfods fædrelandshistoriske Digte, hvoraf flere ere lærte udenad. Bojesens Sproglære indtil Ordstillingen er gennemgaaet og indøvet ved Analysering. En Gang ugentlig skriftlige Øvelser, hyppigst Diktat, undert. ogsaa Gjengivelse af en Fortælling. (I alt til Maj. Mds. Udg. 32.)

1ste Klasse (Reumert). Oplæsning og Analysering med Afbenyttelse af Hjorts Børneven. Det vigtigste af Grammatikken er indøvet under Henvisning til Bojesens Sproglære. Nogle af Barfods fædrelandshistoriske Digte ere lærte udenad. To Gange ugentlig Diktat. (I alt til Maj. Mds. Udg. 59 Stile.)

Tysk.

6te Klasse (Behrend). Hjorts Læsebog S. 415—459 og 526—542; af Jürs og Rungs Deutsche Dichter en Del af de ikke med Stjerne betegnede Digte. Grammatikken er repeteret. En kort Udsigt er given over Litteraturens Historie. Ugentlig 1 Stil hjemme og 1 paa Skolen (i alt til Udg. af Maj 63); undertiden mundtlige Stiløvelser.

5te Klasse (Behrend). Hjorts Læsebog S. 291—329; af Jürs og Rungs Deutsche Dichter de med en Stjerne betegnede Digte indtil Tieck, af hvilke nogle ere lærte udenad. Ordføjningslæren er læst efter: Det vigtigste af det tyske Sprogs Syntax. Ugentlig 1 Stil hjemme og 1 paa Skolen (i alt til Udg. af Maj 60); undertiden mundtlige Stiløvelser.

4de Klasse (Behrend). Hjorts Læsebog S. 21—73, Formlæren efter Rung. Stiløvelserne have bestaaet i skriftlig Gjengivelse paa Skolen af et i Forvejen mundtlig oversat Stykke af Hjorts Børneven. (I alt til Udg. af Maj. 29 Stile.) I denne og de 2 højere Klasser har Undervisningen, saavidt Disciplenes Tarv tillod det, været given paa Tysk.

5te og 4de Realkl. (Christensen). Hjorts Læsebog S. 1—20 og 87—127. Rungs Formlære. Mundtlige Stiløvelser efter Jürs og

Rungs Materialier (Stykkerne 88—105) og skriftlige Stile hjemme og paa Skolen efter Hjorts Børneven. (I alt til Udg. af Maj 59 Stile.)

3die Klasse (Behrend). Hjorts Læsebog S. 21—79. Rungs Formlære. Mundtlig Stiløvelse efter Jürs og Rungs Materialier (Stykkerne 38—55). Paa Skolen er efter foregaaende Forberedelse skrevet ugentlig 1 Stil (i alt til Maj Mds. Udg. 29).

3die Realkl. (Münster). Povelsens Læsebog, andet Kursus, dog ikke fra Dansk til Tydsk. Hjorts Læsebog S. 1—20. Rungs Formlære. Mundtlig Stiløvelse efter Jürs og Rungs Materialier (Stykkerne 88—105). Ugentlig 1 Stil (i alt til Maj Mds. Udg. 35).

2den Klasse (A. Christensen, B. Münster). Povelsens Læsebog S. 1—104, Rungs Formlære med Forbigaaelse af enkelte Anm. Mundtlig Stil efter de i Læsebogen opgivne danske Exempler. Ugentlig 1 Stil paa Skolen (i alt til Maj Mds. Udg. A. 32, B. 37).

Iste Klasse (Christensen). Povelsens Læsebog S. 1—41. Det vigtigste af Formlæren indøvet uden Benyttelse af Lærebog. Diktat 1 Gang ugentlig (til Maj. Mds. Udg. 37 Gange).

Fransk.

6te Klasse (Behrend). Borrings Études littéraires S. 20—133 og 330—384. Abrahams's Sproglære repeteret. Til Extemporallæsning er Lassens Læsebog benyttet.

5te Klasse (Behrend). Borrings Études littéraires S. 10—20, 105—133, 217—278, 284—326. Af Abrahams's Sproglære Bøjningslæren og Slutningen af Ordføjningslæren fra Participierne.

4de Klasse (Behrend). Borrings Læsebog for Mellemlasser S. 74—143 og 151—153. Af Abrahams's Sproglære Ordføjningslæren til Participierne.

5te og 4de Realkl. (Juel). Borrings Læsebog for Melleml. S.

132—197. Af Abrahams's Sproglære det vigtigste af Bøjningslæren. Enkelt Stile efter Sibberns Stiløvelser (de lige Nr.; i alt til Maj Mds. Udg. 17).

3die Klasse (Behrend). Borrings Læsebog for Mellemklasser S. 1—53. Af Abrahams's Sproglære er Bøjningslæren gennemgaaet.

3die Realkl. (Juel). Borrings Læsebog for Mellemklasser S. 30—53, 74—90, 102—143. Af Abrahams's Sproglære det vigtigste af Bøjningslæren. Enkelt Stile efter Sibbern (de ulige Nr.; i alt til Maj Mds. Udg. 14).

2den Klasse (A. Behrend, B. Juel). Borrings Manuel S. 1—13, 23—40, 81—99, 100—109, 117—126. Af Abrahams's Sproglære det vigtigste af Bøjningslæren, især Konjugationen.

Engelsk (Münster).

5te og 4de Realklasse. Repps English stories S. 1—68. Rosings Formlære. 2 Gange egentlig mundtlig Stil (i alt til Maj. Mds. Udg. 26) efter Listovs Elementarbog og Mariboers Stiløvelser.

3die Realklasse. Listovs Elementarbog, af de danske Stykker kun Nr. 1—16. Repps English stories, S. 1—18. Rosings Formlære med Undtagelse af de uregelm. Verber. (Til Maj Mds. Udg. 14 Stile.)

Latin.

7de Klasse (Rektor). Livius 4de Bog, Cic. Phil. II, de off., 1ste og 2den Bog; Virg. Æn., 3die Bog; Horats's Oder, 1ste Bog og Breve, 2den Bog med Ars poet. Med ældste Afdeling desuden Tac. Ann. 1ste Bog og repeteret: Sall. Jug.; Livius, 1ste og 3die Bog; Cic. pro Mil., pro Deiot. og Phil. I, de off., 3die Bog; Virg. Æn., 1ste og 2den Bog; Hor. Od., 4de Bog med Carm. saec. og Breve, 1ste Bog. Extemporallæsning efter Flemmers Udvalg af Sølvalderens pros. Forf. Af Bojesens Antiquiteter og Tregders Litteraturhistorie ere de vigtigere Afsnit gennemgaaede. Ugentlig 3 Stile (i alt til Maj Mds. Udg. 113).

6te Klasse (Colding). Sall. Cat., de 9 sidste Kapitler; Livius, 22de Bog; Cic. in Cat. I—IV og Phil. II.; Ovids Metam. ved Feldbausch Nr. IX. XXIV. XXV. Ugentlig 2 Stile, maanedlig 2 Versioner (i alt til Maj Mds. Udg. 72 skriftlige Arbejder).

5te Klasse (Colding). Sall. Jug.; Cic. in Cat. I—IV. Af Madvigs Ordføjningslære de 7 første Kapitler og enkelte §§ af de øvrige. Ugentlig 2 Stile (i alt til Maj Mds. Udg. 61).

4de Klasse (M. Krarup). Corn. Nep. Mill., Dat., Epam. Pelop.; Cæsar de bello Gall., 1ste Bog. Af Madvigs Sproglære det vigtigste. Ugentlig 2—3 Stile (i alt til Maj Mds. Udg. 70).

3die Klasse (Reumert). Corn. Nep. Alcib., Thras., Con., Iph., Chabr., Timoth., Dat., Epam., Pelop. og de 3 første Kap. af Ages. Af Madvigs Sproglære er læst det vigtigste af Bøjningsslæren og enkelte Regler af Ordføjningslæren.

Gresk.

7de Klasse (Rektor). Demosth. de pace, Phil. I—II.; Platons Kriton; Tregders Anth., S. 37—70; Hom. II., 9de og 10de Bog; Aristof. Skyer. Med ældste Afdeling er repeteret Tregd. Anth., S. 1—37; Hom. II., 7de, 8de, 11te og 12te Bog; Herod., 9de Bog; Platons Apol.; Xen. Mem., 1ste Bog; Demosth. Olynth. I—III. Af Tregders Mythologi og Litteraturhistorie er det vigtigste gennemgaaet, af Bojesens Antiquiteter enkelte Afsnit.

6te Klasse (M. Krarup). Herodot., 2den Bog; Hom. II., 1ste Bog og 2den Bog til V. 484. Tregders Formlære. Tregders Mythologi er benyttet.

5te Klasse (M. Krarup). Xen. Anab., 3die og 4de Bog; Hom. II., 2den Bog til V. 337. Tregders Formlære. Tregders Mythologi er benyttet.

4de Klasse (Rektor). Lunds Læsebog S. 17—21. Af Tregders Formlære det vigtigste. Læsebogens danske Stykker ere gennemgaaede mundtlig.

Hebraisk (N. B. Krarup).

7de Klasse **A.** Genesis, Ruth, 9 Psalmer, Profeten Haggaj. Whittes Sproglære. **B.** Genesis, 1—21 Kap. Whittes Sproglære.

Religion.

7de Klasse (Reumert). Fogtmanns Lærebog. Lukas's Evang. og Jakobs Brev paa Græsk. Mørck-Hansens Kirkehistorie er af og til benyttet paa Skolen.

6te Klasse (Reumert). Fogtmanns Lærebog, 1ste Kap. Herslebs Bibelhistorie, af hvilken enkelte vigtigere Partier ere blevne udførligere behandlede. Bibellæsning: Enkelte Afsnit af 1 Kong. og 1 Makk. Bog, samt nogle faa Psalmer.

5te Klasse (Reumert). Fogtmanns Lærebog, 1ste Kap. Herslebs Bibelhistorie til det g. Test.'s hellige Bøger. Bibellæsning: Dommernes Bog.

4de Klasse (Reumert). Balles Lærebog, 6te og 7de Kap. Af Herslebs Bibelhistorie det ny Testament. Bibellæsning i enkelte Timer. 6 Psalmer af den evang. krist. Psalmebog ere lærte udenad.

5te og 4de Realkl. (Assens). Balles Lærebog, 4de, 5te, 7de og 8de Kap. og 6te Kap. til Pligterne i de enkelte Stænder. Af Herslebs Bibelh. det ny Testament.

3die Klasse (Reumert). Balles Lærebog, fra 4de Kap. til Pligterne mod Næsten. Herslebs Bibelhistorie fra Samuel til det ny Test. 6 Psalmer af den evang. krist. Psalmebog ere lærte udenad.

3die Realkl. (Assens). Balles Lærebog, 4de, 5te og 6te Kap. til Pligterne i de enkelte Stænder. Herslebs Bibelhist. fra Israels og Juda Rige til Bøgerne i det gl. Test. samt det ny Test. til S. 195.

2den Klasse (Assens). Balles Lærebog, de 3 første Ka-

pitler. Af Herslebs større Bibelhistorie det gamle Testament til Juda og Israel som særskilte Riger.

1ste Klasse (Assens). Balslevs Bibelhistorie til Kirkens Historie.

Historie.

7de Klasse (N. B. Krarup). Middelalderens og den nyere Tids Historie til Wienerkongressen efter Bohr. Ældste Afdeling har tillige repeteret det manglende af den nyere Tids Historie efter Bohr, den gamle Historie efter Thrige, og Danmarks Historie efter Allen.

6te Klasse (N. B. Krarup). Af den gamle Historie de makedoniske Rigers Skæbne efter Alexander og Romernes Hist. til Republikkens Ophør efter Thrige, den nyere Hist. fra 1648—1789 efter Bohr.

5te Klasse (N. B. Krarup). Den gamle Historie til Alexander den stores Død efter Thrige, den nyere Historie fra 1517—1648 efter Bohr.

4de Klasse (N. B. Krarup). Middelalderens Historie fra Rudolf af Habsburg til 1517 efter Bohr, Danmarks Hist. fra 1319—1660 efter Allen.

5te og 4de Realkl. (Christensen). Danmarks Hist. fra 1559 efter Allen.

3die Klasse (N. B. Krarup). Middelalderens Hist. fra Korstogene til Ophøret af de fransk-engelske Successionskrige efter Bohr, Danmarks Hist. fra 1211—1536 efter Allen.

3die Realkl. (Christensen). Danmarks Hist. fra 1241—1660 efter Allen.

2den Klasse (Ovesen), Bohrs Lærebog i Middelalderens Historie til Korstogene; Allens Danmarks Historie til 1241.

1ste Klasse (Behrend). Bohrs Lærebog i den gamle Historie til Hannibals Død med Forbigaaelse af det smaastilede.

Geografi.

6te Klasse (N. B. Krarup). Munthes (Velschows) Geografi.

5te Klasse (N. B. Krarup). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Indledning til Evropa, Danmark, Norge, Sverig, Rusland, Preussen, Tyskland, Holland, Belgien, Spanien, Portugal, Amerika og Avstralien.

4de Klasse (N. B. Krarup). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Spanien, Portugal, Storbritannien, Schweiz, Italien og Asien.

5te og 4de Realkl. (Christensen). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Storbritannien, Schweiz, Italien, Østerrig, Tyrkiet, Grækenland og Asien.

3die Klasse (N. B. Krarup). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Preussen, Tyskland, Storbritannien, Spanien, Portugal, Frankrig og Schweiz.

3die Realkl. (Christensen). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Preussen, Tyskland, Frankrig, Spanien, Portugal og Amerika.

2den Klasse (A. N. B. Krarup, B. Christensen). Efter Munthes (Velschows) Geografi: Danmark, Norge, Sverig, Rusland, Holland, Belgien, Afrika og Avstralien.

1ste Klasse (Juel). Efter Ingerslevs mindre Geografi: Evropa.

Naturhistorie (Juel).

6te Klasse. Repetition af Indledning, Mennesket og Hvirveldyrene samt Botanikken efter Bramsen og Drejer, Leddyr, Bløddyr og Straaledyr efter Prosch.

5te Klasse. Efter Bramsen og Drejer er repeteret den alm. Botanik og derpaa læst den specielle Del af Botanikken; efter Lütken: Leddyr, hvorved en Del af det smaastilede er læst med.

4de Klasse. Efter Bramsen og Drejer: den alm. Del af

Botanikken; efter Lütken: Leddyr, i Reglen med Forbigaaelse af det smaastilede.

5te og 4de Realkl. Som 4de Kl.

3die Klasse. Efter Bramsen og Drejer: Indledning, Mennesket, Krybdyr, Padder, Fiske og repeteret Pattedyr og Fugle.

3die Realkl. Som 3die Kl.

2den Klasse. Efter Bramsen og Drejer: Pattedyr, Fugle og det vigtigste om Mennesket.

1ste Klasse. Pattedyr efter mundtligt Foredrag og med Afbenyttelse af Bramsens og Drejers Lærebog.

Ligesom i de foregaaende Skoleaar er der, navnlig med de 3 øverste Klasser, foretaget enkelte Ekspeditioner i Byens Omegn.

Naturlære (Assens).

7de Klasse. **A.** Ørsteds Naturlære fra almindelig Bevægelseslære til Tonernes Virkning. Det foregaaende samt Petersens Kemi til Meteorologien er repeteret. **B.** Ørsteds Naturlære til almindelig Bevægelseslære. Petersens kemiske Naturlære til Meteorologien.

Mathematik.

7de Klasse **A.** (Assens). Steens math. Geografi med Undertagelse af enkelte vanskeligere Paragraffer. Plangeometrien, Stereometrien, Plantrigonometrien samt Arithmetikken, alt efter Bergs Lærebøger, er repeteret. Til Maj Mds. Udg. har der været givet 42 skriftlige Opgaver. De vigtigste ere følgende:

1. At finde Arealet af de kvadrerlige af Cirkelbuer begrænsede Flader.
2. I en Cirkel med Radius R er tegnet en koncentrisk, som danner en Cirkelring, hvis Areal $= a$. At finde Breden.
3. Af den regulære 20 Kants Areal at finde største Radius.

4. At beregne og konstruere en retvinklet Triangel, hvis Siders Sum $= s$, hvis Hypotenus $= h$.
5. At finde Længden af den fælles Chorde i 2 hinanden skjærende Cirkler med Radier R og r , naar Centrillinien er $= e$.
6. Paa Siderne af en ligesidet Triangel ere Kvadrater konstruerede. Arealet af den hele derved fremkomne Figur er $= Q^2$. At finde Triangelens Areal.
7. I en Kugle med Rad. R er indskrevet en Cylinder saaledes, at Summen af de to Kugleafsniit er $=$ Cylinderen. At finde Kugleafsnittenes Højde.
8. Naar en retvinklet Triangel drejes om sine Katheter, fremkomme Kegler, hvis Volumina ere V og V^1 ; hvor stort er Volumen af den Figur, som fremkommer, naar Triangelen drejes om Hypotenusen.
9. I en ret Kegle er en Kugle indskreven. Radierne i Berøringscirkelen og i Grundfladen ere givne; at finde Kuglens Volumen.
10. I en tresidet Pyramide ere de 3 Vinkler ved det ene Hjørne rette. Naar Kanterne ved dette Hjørne ere a , b og c , hvor stort er Arealet af den ligeoverfor liggende Sideflade?
11. En skjæv Kegles mindste og største Sidelinie samt Højden ere givne. At finde Volumen.
12. I en retstaaende Kegle er indskrevet en parallelt afkortet Pyramide, hvis Grundflade er et Kvadrat, og hvis øverste Flade er det Halve af Grundfladen. At finde Forholdet mellem Keglens og den afkortede Pyramides Volumen.
13. En retstaaende Kegle og en retstaaende sexsided Pyramide have samme Højde og Vol. At finde Forholdet mellem deres Overflader, idet Forholdet mellem Keglens Volumen og Kubus paa dens Højde er $= k$.
14. At finde $\lg(x-y)$, naar $\lg x = \frac{-1 + \sqrt{2}}{1 + \sqrt{2}}$ og $\lg y = V^{1/2}$.
15. At finde x , naar $\sin x \cos x = \frac{1}{4} \sqrt{3}$.

16. At finde x , naar $\sec x. \sqrt[12]{7} = -20 \sqrt[3]{2}$.
- 17 og 18. At finde Radius til den ind- og omskrevne Cirkel til en Triangel, hvis Sider ere a , b og c .
19. I en retvinklet Triangel er Arealet 56 qf, Summen af Katheterne 22f. At finde de spidse Vinkler.
20. Arealet af en ligebenet Triangel er F , det ene Ben a ; at finde Vinklerne.
21. Arealet af en retvkl. Triangel er 1224 qf., Forholdet mellem Hypot. og den ene Kath. er $= \frac{353}{225}$; at finde Sider og Vinkler.
22. Forskjellen mellem to Vinkler i en Triangel er 90° , Forholdet mellem de overforliggende Sider er $m(\sqrt{3})$, Arealet T (12 qf). At finde Sider og Vinkler.
23. At finde Vinklerne i en Triangel, hvor den ene Side er Mellemproportional til de to andre og disses Sum $= n$ Gange den første ($n = 2$, $n = \frac{13}{6}$, $n = \sqrt{5}$).
24. At finde de Linier, som i en Triangel med Sider a , b og c halvere Vinklerne, Længden regnet fra Vinkelspiden til deres indbyrdes Skjæring.
25. 0, 96 % om Ugen, hvor mange % om Aaret?
26. Hvad er Værdien af en 3 % Obligation paa 100 Rd., som om 15 Aar konverteres til 5 %, naar Rentefoden sættes til 4 %.
27. Antallet af Leddene i en arithm. Progression er $x + y$, Summen af hele Rækken s ; Forholdet mellem Summen af de x første og de y sidste er q . At finde 1ste Led og Differensen.
28. I en geom. Progression er givet Leddenes Produkt og Antal samt Qvotienten. At finde 1ste Led og Summen.
29. I en Proportion er givet Summen af 1ste og 2det Led $= a$, Summen af 3die og 4de Led $= b$, Produktet af alle Led $= k$. At finde disse.

De 13 ikke anførte Opgaver have været Ligninger af forskjellig Art, tildels blot Regningsopgaver. Det bemærkes, at ved de fleste Opgaver have Talexempler været opgivne.

7de Klasse **B**. (Ovesen). Stereometri og Plantrigonometri efter Bergs Lærebog. I Arithmetik Læren om Kjædebrøk, ubestemte og exponentielle Ligninger, Logarithmer, Rækker, Rentes Regning, Permutationer og Kombinationer samt Binomialformlen for hel og positiv Exponent, dels efter Bergs Lærebog, dels efter Lærerens Diktat; det øvrige er repeteret. Til Maj Mds. Udg. har der fordelt paa 30 Gange været givet 52 skriftlige Opgaver, dels hjemme, dels paa Skolen. Størstedelen indeholdes i følgende Fortegnelse:

1. At finde et 3cifret Tal, som divideret med Tversummen er = 55, hvor Differensen mellem andet Ciffer og Summen af første og tredje Ciffer = 11, og hvor Differensen mellem Tallet og det Tal, der skrives med Cifrene i omvendt Orden, er = 396.
2. Paa samme Tid som A rejser fra Stedet C for at naa D, rejser B fra D til C; idet de mødes paa Vejen, har A rejst d Mil længere end B og vil endnu være a Dage om at naa D, og B b Dage om at naa C. Hvor langt er der fra C til D?
3. Ved Kjædebrøk at finde $\sqrt{19}$ og angive de første 8 Konvergener.
4. At finde Konvergenerne til $\frac{x^3 + x^2 + x + 1}{x^4 + x^2 - 1}$
5. Hvilke Tal give, dividerede med 31 og 58, Resterne 5 og 7?
6. Et Kompagni Soldater blev opstillet i Geledder paa 17 Mand, hvorved 3 blev tilovers; dernæst i Geledder paa 14 Mand, hvorved 5 blev tilovers. Hvor stort var Antallet, som vides at være mellem 800 og 900?

7. Følgende Ligning opløses med Hensyn paa x : $\sqrt[3]{a + \sqrt{x}} + \sqrt{x}$
 $+ \sqrt[3]{a - \sqrt{x}} = \sqrt[3]{b}$
8. Hvormange Heste, Oxe og Faar kunne kjøbes for 657 Rd., naar en Hest betales med 100 Rd., en Oxe med 40 Rd. og et Faar med 7 Rd.?
9. En Cylinders krumme Overflade = 102 □ Fod 10 □ Tommer 20 □ Linier, Radius = 5 Fod. Højden?
10. En Guldsmed har 3 Slags Sølv: 16 lødigt, 14 lødigt og 12 lødigt. Han vil danne en Masse af 20 Mark 13 lødigt. Hvormeget skal han tage af hver Slags?
11. I et Parallelepipedum er Grundfladen 8 □ Fod; Volumen 43 Kbf. 24 Kbt. Hvor stor er Højden?
12. En Cylinders Volumen = a Kbf.; dens krumme Overflade = b □ Fod; Cylinderens Radius og Højde?
13. En Pyramides Grundflade er en regelmæssig 6 Kant med en Side = a . Højden i Pyramiden = h . Volumen?
14. Ved Logarithmer at beregne: $\frac{45,683 \cdot \sqrt[3]{5,983}}{2,0054^4}$
15. Ligeledes: $\sqrt[0,3]{1,560403^{10}} - \sqrt[5]{1560403^3}$
16. Der er givet en Kugle med Radius = R . I denne er indskreven en Cylinder saaledes, at Summen af de 2 Kugleafsnit, der have Grundflader fælles med Cylinderen, ere = denne. Der spørges om Kugleafsnittets Højde.
17. $\frac{(-2,834)^8 \sqrt[3]{-84,576}}{\sqrt[6]{-28} \times \sqrt[7]{-0,34}}$, beregnes ved Logarithmer.
18. Naar en Kugle med Radius = R skal deles af et Plan i 2 Dele, saaledes at de 2 deraf fremkomne Kuglehatte forholde

sig som $\frac{m}{n}$, i hvilken Afstand fra Centrum skal Snittet da lægges?

19. 3 Kugler forholde sig som 2, 5 og 11 og ere tilsammen = 30 $\square$ Kbf. Hvormange Tommer er hver Radius?
20. Kanten i et regelmæssigt Tetraeder = S. Der spørges om Overfladen og Volumen af Tetraedret og Radius af den ind- og omskrevne Kugle.

21.
$$\sqrt[7]{773 + \frac{\sqrt[5]{18327,7} - \sqrt[3]{8436,9 - 72,2^2}}{\sqrt[6]{944,15^5 \cdot 0,08^7}}}$$
 beregnes ved Logarithmer.

22. I en parallelt afkortet Kegle er Grundfladernes Radius 2, 4 Fod og 2 Fod og Højden 4, 4 Fod. Hvormange Grader er Buen i den Sektor, der fremkommer, naar den hele Kegles krumme Overflade udfoldes?
23. Et Tals 3 Cifre danne en Differensrække. Tallet divideret med dets Tversum giver 48, og skrevet med Cifrene i omvendt Orden er det 396 mindre end det søgte.
24. Forholdet mellem et Kuglesegment og en Kuglesektor = m. Hvad er Forholdet mellem Kuglens Radius og Kuglehattens Højde?
25. A gaar ud fra et Sted og rejser første Dag 1 Mil og hver følgende Dag $\frac{1}{3}$ Mil mere end den foregaaende. 4 Dage efter gaar B ud fra et Sted, der i modsat Retning er 6 Mil borte fra A. B rejser første Dag 4 Mil og hver følgende $\frac{1}{4}$ Mil mere. Efter hvor mange Dage regnede fra A's Afgang ville de støde sammen?
26. Antallet af Leddene i en arithmetisk Progression = m + p. Summen af den hele Række = S. Forholdet mellem Summen af de m første Led og de p sidste Led = c. Der spørges om første Led a og Differensen d.

27. I en parallelt afkortet Kegel er Højden = H og den ene Grundflades Radius = R . Hvor stor er Radius i den anden, naar Keglen er = en relstaaende Cylinder med Højde = h og Radius = r .
28. En Brønd graves efter den Akkord, at den skal koste 100 Rd., hvis den bliver 25 Fod; for enhver anden Dybde bestemmes Betalingen derefter og efter den Betængelse, at den første Fod koster $3 \frac{2}{3} \beta$. I 20 Fods Dybde findes Vand. Hvad koster Brønden?
29. I en Differensrække er Differensen = d , Summen af n te og m te Led = b . Søges første Led.
30. Lotteriet betalte et simpelt Udtræk 15 Gange. En spiller forgjæves 4 Gange paa et simpelt Udtræk, idet han hver Gang fordobler sin Indsats. 5te Gang vinder han 720 Rd. Hvor stor var Indsatsen?
31. En Kapital staar det halve af et vist Tidsrum til 5 pCt, det andet halve til 4 pCt. og er derved voxet til det tredobbelte. Hvor længe stod den paa Rente?
32. 2 Differensrækker hver paa 31 Led adderes Led for Led, hvorved der fremkommer en ny, hvis Differens = 7; første Led i anden Række er 2 større end i første Række; 9de Led i første Række = 17, Summen af begge Rækker = 3379. Der spørges om de 2 Rækker.
33. En Pyramides Volumen = 104 Kbf; dens Højde = 12 Fod; dens Grundflade en ligesidet Triangel. Hvor stor er Kanten?
34. Ved Folketællingen 1801 var Folkemængden i Danmark 925,680 og i 1834 1,223,797. 1) Hvor stor har da den aarlige Forøgelse i Gjennemsnit været i dette Tidsrum? 2) Hvormange Individuer var der med den samme Forøgelse 1839? 3) Hvornaar vil Folkemængden være 2 Mill.
35. En Kapital er udsat paa Rente til 5 pCt, en anden ligesaa stor staar 3 Aar længere til $4\frac{1}{2}$ pCt. Hvorlænge har hver staaet ude, naar de ere voxede til ligestore Summer?

36. I en ligebenet Triangel er givet Grundlinien og en hosliggende Vinkel.
37. I en skjævvinklet Triangel er givet 2 Sider og en modstaaende Vinkel.
38. En Firkant er ved en Diagonal delt i 2 Triangler, hvis Højder ere H og h , naar Diagonalen er fælles Grundlinie. Vinkterne ved Grundlinien i Trianglen med Højde $= H$ ere V og v . Firkantens Areal.
39. Hvor stort er Arealet af en Cirkelring, naar til Centervinklen c i den større Cirkel svarer en Chorde $= a$, i den mindre Chorden b .

6te Klasse (Assens). Bergs Geometri med Undtagelse af §§ 219—225. Bergs Arithmetik til Kjædebrøk. Til Maj Mds. Udg. 49 skriftlige Opgaver.

5te Klasse (Ovesen). Mundts Geometri fra S. 73—155 med Forbigaaelse af Størstedelen af det smaastilede. Efter Bergs Arithmetik: Potensering og Roduddragning, de 4 Regningsarter med Potenser og Rodstørrelser og med Bogstavstørrelser, Polynomers Opløsning i Faktorer, Brøker, Decimalbrøker. Til Maj Mds. Udg. 27 skriftlige Opgaver.

4de Klasse (Assens). Mundts Geometri til Cirkelen. Assens's Arithm. fra Decimalbrøk til Ligninger.

4de Realkl. Arithm. (Ovesen). Assens's Arithm. fra Decimalbrøk. Geom. (Assens). Som 4de Kl.

3die Klasse. (Assens). Assens's Arithm. til Decimalbrøk.

3die Realkl. (Ovesen). Assens's Arithm. til Decimalbrøk.

Regning (Ovesen).

4de Realklasse. Brøker, simpel, omvendt og sammensat samt nogen Procentregning.

3die Realklasse. Brøker, simpel, omvendt og sammensat Reguladetri.

2den Klasse. Brøker og Reguladetri, Hovedregning.

1ste Klasse. De 4 Regningsarter med hele Tal, Brøkers Addition, Subtraktion og Multiplikation, Hovedregning.

•
Disciplene.

Af de 115 Disciple, som Skolen talte ved sidste Programs Udgivelse, udmeldtes 1 før Examen, nemlig K. K. Nørgaard af 2den Kl., og 3 efter Examen, nemlig K. V. F. Arenstorff af 5te Kl., A. H. A. Selchau af 3die Realkl. og J. M. Rottbøll af 1ste Kl. Efter fuldendt Afgangsexamen dimitteredes 9, saa at der ved det ny Skoleaars Begyndelse fandtes 102 ældre Disciple. Der optoges 30 ny Disciple, saa at Discipeltallet d. 23 Avg. var 132. Senere ere i Aarets Løb 14 Disciple udgaede, nemlig 1 efter bestaaet Afgangsexamen, S. Schjøtt af 5te Klasse, H. E. Ohrt af 5te Realkl., J. H. Wulff og J. E. Pagh af 4de Realkl., D. H. Pape, V. F. Kierulf, V. L. Wulff, E. J. Pagh, K. W. Sødring, K. L. Carstensen og H. T. Carstensen af 3die Realklasse, K. Gad af 3die Kl. og H. K. Pape af 1ste Kl., hvorimod 6 ny ere optagne, saa at det hele Discipeltal nu i Juni Maaned er 124. Paa nedenstaaende Liste ere de nuværende Disciple ordnede i Klasserne efter den Gjennemsnitsplads, som tilkommer dem i Følge de Pladser, de i de forløbne Maaneder af Skoleaaret have opnaaet. Faderens Navn er tilføjet i Parenthes, og han er bosat i eller ved Aalborg, naar det modsatte ikke udtrykkelig er angivet. En Stjerne betegner de nyoptagne.

3de Klasse.

1. Karl Henrik Frederik Bokkenheuser (Major v. B. til Frydendal).
2. Hans Valdemar Sthyr (afd. Apotheker S. i Frederikshavn).

3. Kristian Ramsgaard (Skolelærer R. i Vester-Hassing).
4. *Karl Kristian Koefoed (Byfoged Kancelliraad K. i Nykjøbing p. Mors).
5. Andreas Kristian Lassen (Pastor L. i Aars).
6. Osvald Vilhelm Bøggild (Cand. pharm. B.).
7. Johan Volquart Karsten Formann (afd. Propr. F. til Dronninglund i Vendsyssel).
8. Hans Fischer Møller (afd. Skipper M.).
9. Frederik Schiønning Aagaard (afd. Pastor A. i Gunde-rup).
10. Golfred Begtrup (Apotheker B. i Nykjøbing p. Mors).
11. Niels Pedersen Bondrup (Gaardmand B. paa Lisendal).
12. Lars Kristian Bertelsen (Gaardmand Bertel Larsen ved Hjøring).
13. Lavrits Borberg (Propr. B. til Dover-Østergaard i Thy).
14. Harald Bille (Pastor B. i Skyum i Thy).
15. Niels Hancke (Partikulier H.).

Af disse Disciple ville Nr. 1, 2, 3, 5, 6 og 9 i Aar underkaste sig Afgangsexamens anden Del for, saafremt de bestaa, at dimitteres fra Skolen.

6te Klasse.

1. Frederik Viggo Erik Frisenberg Thorup Schjøtt (Pastor S. i Skallerup i Vendsyssel).
2. Bartholomæus Hoff (Exam. jur. H. til Vestrup Mølle i Vendsyssel).
3. Julius Emil Wörmer (Fyrinspektør W. paa Hanstholm).
4. Konstantin Speyer (Stiftsfysikus Justitsraad Dr. med. S.).
5. Johan Albert Spærek (Justitsr. S. i Kalum i Vendsyssel).
6. Niels Schiønning Leth (Pastor L. i Visby i Thy).
7. Sofus Ferdinand v. Haven (Pastor v. H. i Vive).
8. Kristian Frederik Adrian Juel (Kammerherre og Kapt. Baron J. til Lundbæk).

9. Niels Boye Hemme (Møller M.).
10. Mikael Marius Ludovico Aagaard (Prokur. Kammerraad A. i Hjøring).
11. Hakon Valdemar Juel (Amtsforvalter Justitsraad J. i Hjøring).

5te Klasse.

1. Johan Severin Jacobsen (Forpagter J. paa Rævkjærgd).
2. Mads Johan Frederik Ellermann (Overlærer og Kordegn E.).
3. Kristian Julius Neergaard (Pastor N. i Ugilt i Vendsyssel).
4. Niels Frederik Hillerup Færch (Kapt. v. F.).
5. *Anders Jensen (Husmd. Jens Andersen i Vedsted i Vendsyssel).
6. Thomas Peter Erasmus Wissing (Pastor W. til Dronninglund).
7. Frederik Karl Ferdinand Ræbild (Propr. R. til Egeberg i Vendsyssel).
8. Niels Munk Plum (Pastor P. i Vester-Hassing).
9. Emil Staggemeier (Oberst og Bataillonskommandør v. S.).
10. Frederik Juul Poulsen (Propr. P. til Ørndrup p. Mors).
11. Anton Kristian Ferdinand Hald (Stiftsprovst Dr. Theol. H.).
12. Nikolaj Kristian Wibroe (Kbmd. Agent W. i Nibe).
13. Peter Mandrup Meyer (Garnisonslæge M. i Frederikshavn).

4de Klasse.

1. Eggert Kristoffer Paludan-Müller (Provst P.-M. i Thisted).
2. *Niels Peter Karl Møller (Pastor M. i Sulsted i Vendsyssel).

3. Jakob Abel Ingerslev Ingstrup (afd. Møller I.).
4. Adolf Emil Lorentzen (Møller L. til Vraa Mølle i Vendsyssel).
5. Frederik Avgust Ohrt (afd. Forpagter O.).
6. Niels Syndergaard Sødring (Kbmd. S.).
7. Malte Frederik Wissing (Broder til Nr. 6 i 5te Kl.).
8. Niels Andersen Færch (Broder til Nr. 4 i 5te Kl.).
9. Rasmus Bundesen Brørson (Pastor B. i Kirketerp ved Nibe).
10. John Johnsen (Byfoged Justitsraad J.).
11. Lavrits Halkier (Høker H.).

4de Realklasse.

Hans Henrik Emil Hansen (Byskriver H. i Allinge).

3die Klasse.

1. Andreas Kristian Faartoft (Kbmd. F. i Nykjøbing paa Mors).
2. *Søren Svendsen (Møller Svend Sørensen, Fæster af Hjermitselevgaards Mølle i Vendsyssel).
3. *Viktor Thomas Joakim Kieler (Handelsbogholder K.).
4. Jens Kristian Larsen (Gaardmd. Lars Kristensen af Rottrup i Kjær Herred).
5. *Markus Kristian Vilhelm Michelsen (Pastor M. i Vrensted i Vendsyssel).
6. Johan Julius Viktor Bokkenheuser (Broder til Nr. 1 i 7de Kl.).
7. Karl Theobald Valdemar Friis (Pastor F. i Tversted i Vendsyssel).
8. *Kristian Ditlev Ammentorp Hansen (Propr. H. til Tulsted).
9. Peter Hiort (Prokurator H. i Lemvig).

10. Karl Henrik Posselt Schmidt (afd. Kbmd. S.; Stiffader Kbmd. Terp).
11. *Petrus Georg Hasselbalch (Propr. H. til Wilsbechsminde i Hanherred).
12. Jacques Johan Peter Schibbye (afd. Kbmd. S.).
13. Poul Kristian Edelberg Poulsen (Provst P. til Vestervig i Thy).
14. *Bartholomæus Hasselbalch (Broder til Nr. 11).
15. Vilhelm Ludvig Theodor Frost (Propr. F. til Klitgaard ved Hals).
16. Karl Kristian Emil Oehlenschläger (Bager O.).
17. Albert Philipson (Kbmd. P. i Ringkjøbing).
18. Karl Mønsted Aagaard (Broder til Nr. 9 i 7de Kl.; Plejefader Overlærer Colding).
19. Peter Martellus Simoni (Vinhandler S.).
20. Valdemar Schrøder (Propr. S. til Kokkedal i Hanherred).
21. *Frederik Kristian Martin Plum Bendz (Pastor B. i Øster-Hornum).

3die Realklasse.

1. Peter Vilhelm Sünckenberg v. Stöcken (Kammerraad v. S. til Nibstrup i Vendsyssel).
2. Karl August Frederik Plum (Broder til Nr. 8 i 5te Kl.).
3. Daniel Simoni (Broder til Nr. 19 i 3die Kl.).
4. Harry Falch Haurowitz (Skuespiller H.).

2den Klasse A. *)

1. I. Edvard August Gad (Pastor G. i N.-Sundby).
2. 4. *Henrik Nikolaj Clausen Leth (Broder til Nr. 6 i 6te Kl.).

---

*) Tallet umiddelbart foran Navnet angiver her og i 2den Kl. B Gjennemsnitspladsen i den samlede 2den Kl.

3. 5. *Anker Kristian Hansen (Kammerraad H. i Thisted).
4. 9. Karl Kristian Claudius Hecksher (forhenv. Kbmd. H.; Stiffader Premierlieutn. v. Kyhnée).
5. 10. Valdemar Bille (Broder til Nr. 14 i 7de Kl.).
6. 11. *Vilhelm Leopold Schibbye (Partikulier S. i Thisted).
7. 13. Sigvard Hoff (Partikulier H.).
8. 16. Iver Svanholm Qvistgaard (Propr. Q. til Eget i Vendsyssel).
9. 17. *Valdemar Maximilian Budde (Provst B. i Børglum i Vendsyssel).
10. 18. *Jacob Theodor Schibbye (Broder til Nr. 6).
11. 19. Sigfred Philipsen (Kbmd. P.).
12. 23. Adam Kristen Bjerum Kierulf (afd. Propr. K. til Haverslevgaard; Stiffader Klubvært Luplau).
13. 25. *Karl Ludvig Anton Poulsen (Broder til Nr. 13 i 3die Kl.).
14. 27. *Jens Peter Koefoed (Pastor K. i Thorup i Hanherred).

2den Klasse B.

1. 2. Frederik Matthæus Piil (Møller P.).
2. 3. *Vilhelm Kristian Budde (Broder til Nr. 9 i 2den Kl. A.).
3. 6. Peter Nikolaj Frost Valeur (afd. Kbmd. V.).
4. 7. Thorvald Plum (Broder til Nr. 8 i 5te Kl. og Nr. 2 i 3die Realkl.).
5. 8. Lavrits Rasmus Waldbuhm (Gartner W.).
6. 12. Herman Raffel (Kbmd. R.).
7. 14. Søren Pedersen Peen (Gaardmand P. S. Peen i Ø. Sundby).
8. 15. Niels Steen Julius Panum (Forpagter P. paa Hamelmose i Vendsyssel).
9. 20. Frederik Adolf Vilhelm Hartmann (Kbmd. H.).

10. 21. *Ernst Andreas Kirstein Heibroech (Godsforvalter H. paa Børglumkloster).
11. 22. Kristian Henrik Frans Vilhelm Formann (Broder til Nr. 7 i 7de Kl.).
12. 24. Henry William Aagaard (Pastor A. i Aaby i Vendsyssel).
13. 26. Malte Sehested Hoff Ahlmann (Propr. A. til Langholt i Vendsyssel).

1ste Klasse.

1. *Karl Sofus Bech (Bogtrykker B.).
2. *Bernhard Lucian Paludan-Müller (Broder til Nr. 1 i 4de Kl.).
3. *Frederik Sofus Marinus Christiansen Bang (Plejefader Prokur. B. til Gl. Vraa).
4. *Kristen Vilhelm Viktor Møller (Broder til Nr. 2 i 4de Kl.).
5. *Karl Valeur (afd. Brygger V.).
6. *Frederik Kristian Nielsen (Kbmd. N.).
7. *Filip Konrad Schrøder (Vicekonsul og Kbmd. S.).
8. *Axel Valdemar Schibbye (Broder til Nr. 12 i 3die Kl.).
9. *Karl Alexander Ponsaing Reumert (Adjunkt R.).
10. *Theodor Vilhelm Hansen (Broder til Nr. 1 i 4de Realkl.).
11. Adolf Frederik Reinhold (Propr. R. til Musted i Vendsyssel).
12. Paul Ulrik Ernst Voetmann (Propr. V. til Frydsbrønd paa Mors).
13. *Niels Kristian Larsen (Skrædderm. L.).
14. *Severin Peter Winsing Segelcke (Handelsmd. S. i Lønstrup).
15. Jacob Rabe Hald (Broder til Nr. 11 i 5te Kl.).
16. *Karl Kristian Lassen (Kbmd. L.).
17. *Jens Jonas Bech (Bogbinder B.).
18. *Jens Kristian Jensen Boethe (Plejefader Pastor B.).

19. *William Leopold Emil Færch (Broder til Nr. 4 i 5te og Nr. 8 i 4de Kl.).
20. Karl Friedlieb Julius Leonhard Zimmermann (Læge Z.).
21. *Peter Arild Johnsen (Broder til Nr. 10 i 4de Kl.).

Stipendier.

De Beneficier, hvortil Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udnævner efter Rektors Indstilling, have for Skoleaaret 1855—56 været tillagte følgende Disciple:

1. Højeste Stipendium (50 ₤): K. Ramsgaard, O. V. Bøggild, A. K. Lassen, J. V. K. Formann, H. F. Møller og F. S. Aagaard.

2. Mellemste Stipendium (35 ₤): K. H. F. Bokkenheuser, N. P. Bondrup, L. K. Bertelsen, B. Hoff, J. E. Wørmer og K. Speyer.

3. Laveste Stipendium (20 ₤): J. A. Spærek, J. S. Jacobsen, M. J. F. Ellermann og J. A. I. Ingstrup.

4. Fri Undervisning: F. V. E. F. T. Schjøtt, N. B. Hemme, N. S. Leth, K. J. Neergaard, A. Jensen, E. K. Paludan-Müller, A. F. Ohrt, H. H. E. Hansen, A. K. Faartoft, J. K. Larsen, J. J. V. Bokkenheuser, J. J. P. Schibbye, A. Philipson, K. M. Aagaard, F. M. Piił, L. R. Waldbuhm, K. K. C. Hecksher samt en senere udmeldt Discipel.

5. Undervisning mod nedsat Betaling: M. M. L. Aagaard.

Emmanuel Taubers Jubellegat (20 ₤), hvortil Rektor udnævner, nyde K. H. F. Bokkenheuser og K. Ramsgaard.

Det Thuresønske Legat for Sønner, fødte i Aalborg af uformuende Forældre (henved 12 ₤), hvortil Rektor udnævner i Forening med Byens Magistrat, har været tillagt Studenterne H. L. S. Siiger og J. Colding og Disciplene H. F. Møller, N. B. Hemme, M. J. F. Ellermann og J. J. P. Schibbye.

Det Møltkeske Legat for Embedsmænds Børn, som gaa

i Skole (40 ₤), hvortil Hs. Excell. Gehejmekonferensraad Grev Moltke til Bregentved udnævner, har været tillagt N. S. Leth og E. K. Paludan-Müller.

Efter Hovedexamen i Juli 1851 tilkjendtes de Kyndeske Præmier for de to bedste latinske Stile i hver af de tre øverste Klasser (4 ₤): af 7de Kl. K. Ramsgaard og F. S. Aagaard, af 6te Kl. G. Begtrup og N. P. Bondrup, og af 5te Kl. J. E. Wørmer og M. M. L. Aagaard.

Af Flidsbelønningerne for Dimittender tillagdes den Reitzerske (omtrent 5 ₤) H. N. J. Løchte og den Thestrup-ske (henved 3 ₤) A. Speyer.

Af Nis Nissens Legat bleve i et Lætermøde den 17 December 1855 Portioner tillagte følgende Disciple:

1. Af de 4 Femtede, der tillægges uformuende Disciple, som vise god Opførsel:
  - a) 3 Portioner paa 40 ₤ til K. H. F. Bokkenheuser, K. Ramsgaard og H. F. Møller.
  - b) 4 Portioner paa 30 ₤ til O. V. Bøggild, J. V. K. Formann, F. S. Aagaard og A. Jensen.
  - c) 2 Portioner paa 22 ₤ 56 β til J. A. I. Ingstrup og J. J. P. Schibbye.
  - d) 6 Portioner paa 20 ₤ til A. K. Lassen, L. K. Bertelsen, F. V. E. F. T. Schjøtt, B. Hoff, J. E. Wørmer og M. J. F. Ellermann.
2. Af den ene Femtedel, der tillægges Disciple, som uden egentlig at behøve Understøttelse udmærke sig ved Flid og Sædelighed:
  - a) 1 Portion paa 40 ₤ til H. V. Sthyr.
  - b) 1 Portion paa 21 ₤ 28 β til N. P. Bondrup.
  - c) 2 Portioner paa 10 ₤ til K. K. Koefoed og A. K. Faartoft.
  - d) 4 Portioner paa 5 ₤ til S. Svendsen, J. K. Larsen, J. J. V. Bokkenheuser og E. Gad.

Udtog af Skolens Regnskab

for Finansaaret 1 Apr. 1855—31 Mars 1856.

A. Skolen.

1. Indtægt.

1. Kassebeholdning	1802	Ⓕ	56	β
2. Renter af Kapitaler	65	—	24	-
3. Jordebogsindtægter samt af Kirker og Præ- stekald	3413	—	31	-
samt for næste Finansaar	3707	—	15	-
4. Skolekontingenter	2864	—	68	-
5. Kostpenge af Aalborg Hospital	414	—	8	-
6. Forskjellige Indtægter	47	—	18	-
7. Tilskud fra den alm. Skolefond	4000	—	„	-

I alt 16,314 Ⓕ 78 β

2. Udgift.

1. Gager	9366	Ⓕ	64	β
2. For Timeundervisning	1338	—	74	-
3. Tilskud til Bibliothek og Samlinger	450	—	„	-
4. Bygningernes Vedligeholdelse	160	—	62	-
5. Inventariets Vedligeholdelse	138	—	76	-
6. Godtgjørelse til en Lærer for Embedsbolig	200	—	„	-
7. Brændsel	433	—	64	-
8. Belysning	132	—	60	-
9. Skatter og Afgifter	1339	—	81	-
10. Regnskabsførelsen	209	—	58	-
11, Forskjellige Udgifter	372	—	4	-
a) Skoleopvarntning	80	Ⓕ	„	β
b) Rengjøring	94	—	6	-

c) Porto, Protokoller osv.	68	⌘	8	β
d) Program og Højtideligheder	73	—	„	-
e) Avertissementer og Retsgebyr	56	—	86	-
12. Extraordinære Udgifter	431	⌘	35	β
13. Gageforskud, til Rest	78	—	12	-
14. Kassebeholdning	1672	—	64	-
	<hr/>			
	I alt 16,314 ⌘ 78 β			

B. Bibliothek og Samlinger.

1. Indtægt.

1. Beholdning	105	⌘	39	β
2. Renter af en Kapital	2	—	39	-
3. Det Teilmanske Legat	20	—	„	-
4. Tilskud fra Skolens Kasse	450	—	„	-
	<hr/>			
	I alt 577 ⌘ 78 β			

2. Udgift.

1. Indkjøb af Bøger osv.	229	⌘	66	β
2. Indbinding	72	—	12	-
3. I Følge Antegnelser og Decision	11	—	38	-
4. Regnskabsførelsen	„	—	22	-
5. Beholdning	264	—	36	-
	<hr/>			
	I alt 577 ⌘ 78 β			

D. Stipendiefonden.

1. Indtægt.

1. Beholdning	66	⌘	36	β
-------------------------	----	---	----	---

2. Oplagspenge i Sparekassen	218	⊘	64	β
3. Renter af Kapitaler og Oplagspenge	737	—	18	-
	<hr/>			
	I alt	1022	⊘	22 β

2. Ud gift.

1. Udbetalte Stipendier og Præmier	227	⊘	83	β
2. Afsendte Oplagspenge	234	—	„	-
3. Thuresons Legat	70	—	36	-
4. Renter til Bibliotheket	2	—	39	-
5. Regnskabsførelsen	14	—	72	-
6. I Sparekassen	376	—	34	-
7. Beholdning	96	—	46	-
	<hr/>			
	I alt	1022	⊘	22 β

D. Emmanuel Taubers Jubellegat.

Til hver Termin indkom i Renter 20 ⊘, der udbetaltes d. 10 Juli 1855 og 10 Jan. 1856.

E. Nis Nissens Legat.

1. I n d t æ g t.

1. I Sparekassen	746	⊘	13	β
2. Renter af Kapitaler	526	—	44	-
3. Renter af Oplagspenge	25	—	58	-
	<hr/>			
	I alt	1298	⊘	19 β

2. Ud gift.

1. Udbetalt til Disciple	253	⊘	22	β
2. Udbetalte Oplagspenge	74	—	79	-
3. I Sparekassen	950	—	14	-
4. Regnskabsførelsen	20	—	„	-
	<hr/>			
	I alt	1298	⊘	19 β

Skolebibliotheket

- har siden sidste Beretnings Udgivelse modtaget følgende Tilvæxt. De fra Ministeriet tilsendte Skrifter ere betegnede med *.
- Andersen, H. C., Samlede Skrifter. Bd. 21—22. Kbh. 1855.
- Ankjær, S., Geographisk-statistisk Haandbog. H. 1—8. Kbh. 1855—56.
- Annaler for nordisk Oldkyndighed og Historie 1853—54. Kbh. 1854—55.
- Annales des sciences naturelles. Série III. Zool. Vol. 19—20. Bot. Vol. 19—20. Série IV T. III, 1—6. IV, 1—4. Paris 1853 og 1855.
- Antiquarisk Tidsskrift 1852—54. H. 1—3. Kbh. 1854.
- Bancroft, G., De forenede Staters Historie fra Opdagelsen af det americanske Fastland. Overs. af Chr. Wulff. 2det Afsn., H. 7—11. Kbh. 1855.
- Bauer, R. W., Samling af mathem. Opgaver. Kbh. 1856.
- Beckers Verdenshistorie. Bd. 16, H. 3—8.
- Boisen, L. N., Israels Historie i det gl. Test. D. 3, H. 2. Kbh. 1855.
- Bondesen, N. W. T., Dorph, Chr. og Krarup Vilstrup, Dansk Læsebog til Skolebrug. II. Kbh. 1855.
- Borgen, V. A. og Rung, G. F. F., Dansk Læsebog. Første Kursus, 4de Udg. Andet Kursus, 2den Udg. Tredie Kursus. Kbhvn. 1853—55.
- Brunn, H., Geschichte der griech. Künstler. Th. 1. 2, 1. Braunschw. 1853—56.
- Charton, E., Reiser i ældre og nyere Tid. Paa Dansk ved H. Sødring. Bd. 1 H. 1.
- Clausen, H. N., Nyt Tidsskrift for udenlandsk theologisk Litteratur. 1855, H. 2—4. 1856, H. 1.
- Dansk Bibliographie for 1849—53.
- Dantes Skærsild, overs. af C. K. F. Molbech. Kbh. 1855.

- Erslev, E., Den danske Stat, en geogr. Skildring for Folket. H. 1—8. Kbh. 1855—56.
- *Erslew, Th. H., Supplement til „Alm. Forfatterlex. osv.“ indtil Udg. af Aaret 1853. H. 2—3. Kbh. 1855.
- Eschricht, D. F., Folkelige Foredrag. H. 2—3. Kbh. 1856.
- Ewalds udvalgte Skrifter. Udg. ved F. L. Liebenberg. H. 5—8. Kbh. 1855.
- Fabricius, A., Illustreret Danmarkshistorie for Folket. H. 62—75. Kbh. 1855—1856.
- Fogh, C., Efterretninger om det engelske Almueskolevæsen. Kbh. 1855.
- Fogh, C., Praktiske Retninger i det engelske Almueskolevæsen. Det irske Skolevæsen. Kbh. 1855.
- Fogh, C., Lütken, C. og Vaupell, C., Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben. Bd. 2, H. 2—6. Bd. 3, H. 1—2. Kbh. 1855—56.
- *Forchhammer, G., Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger i 1855, Nr. 1—4. 7.
- Gad, G. E. C., Maanedlig dansk Bogfortegnelse. 1854—55. Dansk Bogfortegnelse 1856, 1—4.
- Gerhard, E., Griechische Mythologie. Th. 1—2. Berlin 1854—55.
- Gersdorf, Leipziger Repertorium 1855, 11—24. 1856, 1—8.
- Giebel, C. G., Allgemeine Zoologie. Säugelthiere. Lief. 9—11. Leipz. 1855.
- Goldschmidt, M. A., Nord og Syd. Ny Række, Bd. 7, 3. Bd. 8, 1—3. Bd. 9, 1—2. Nord og Syd, Et Ugeskrift 1856, I, 1—13. II, 1—10. Kbh. 1855—56.
- Grundtvig, S., Danmarks gamle Folkeviser, 2den Dels 2det H. Kbh. 1856.
- Hauch, C., Hamadryaden, 2den Udg. Kbh. 1856.
- *Helveg, L., De danske Domkapitler, deres Oprindelse, Indretning og Virksomhed før Reformationen (Disp.). Kbhvn. 1855.

- Helweg, F., Spaadommene eller Gud i Historien. Første Bog. Pagten med Slægtens tre Fædre. Kbh. 1855.
- Herodotos. Mit erkl. Anm. v. K. W. Krüger. H. 1—2. Berlin 1855.
- Hertz, H., Dramatiske Værker. Bd. 10—12. Kbh. 1855.
- Horats' Oder og Breve, udg. til Skolebrug af E. Lembcke. Kbh. 1855.
- Humboldt, A., Reiser i det Europ. og Asiat. Rusland. Kbh. 1855.
- Huschke, P. E., Die oskischen u. sabellischen Sprachdenkmäler. Elberf. 1856.
- Hübertz, J. R., Beretning om Cholera-Epidemien i Kbh. 1853. Kbh. 1855.
- Høyer, K., Chemie til Skolebrug. Kbh. 1855.
- Jensen, T., Bryologia Danica eller de Danske Bladmosses, beskrevne. Kbh. 1856.
- Jürgensen, Chr., Begyndelsesgrundene af den math. Analyse og dens Anvendelser. Kbh. 1855.
- Kiepert, H., Neuer Hand-Atlas über alle Theile der Erde. Lief. 1—2. Berlin 1855—56.
- Th. Kingos Aandelige Sjunge-Chor. Første og Anden Part. Af M. Hammerich og G. Rode. Kbh. 1856.
- Klotz, R., Handwoerterbuch d. Latein. Sprache. Lief. 4—14.
- Kobell, F. v., Populaire mineral. Skizzer, overs. af J. P. Lefo-
lii. Kbh. 1856.
- Kuhn, A., Zeitschrift f. vergleich. Sprachforschung, Bd. 4, H. 5—6 og Bd. 5, H. 1—3. Berlin 1855—56.
- Königsfeldt, J. P. F., Genealogisk-historiske Tabeller over de nordiske Rigers Kongeslægter. 2 Udg. Kbh. 1856.
- *Larsen, J. E., Om Øens Islands statsretlige Stilling (Progr.). Kbh. 1855.
- *Larsen, L. C., Forfatnings- og Valglove for det danske Monarchie og dets enkelte Landsdele. Kbh. 1856.

- Lassen, H. C. F., Tydsk Læsebog i to Parallel-Kursus for Mellemklasser. Odense 1856.
- Lefolii, H. H., Udvalgte Taler af Cicero. Bearb. til Skolebrug. D. 2, H. 1. Den 1 og 2 fil. Tale. Kbh. 1856.
- Lütken, C. F., Dyreriget. En Lærebog osv. 2den D. Kbh. 1855.
- Løkke, J., Modersmaalets Formlære i udførlig Fremstilling. Kristiania 1855.
- Macaulay, T. B., Englands Historie, overs. af Bauditz. H. 13—20. Kbh. 1855—56.
- *Meddelelser fra det statistiske Bureau. 2den Samling. Kbh. 1855.
- Mellin, G. H., Den skandinaviska nordens historia. H. 23—25. Stockholm 1855.
- Mommsen, Th., Die unteritalischen Dialekte. Leipz. 1850.
- Mommsen, Th., Römische Gedichte. Bd. 2—3. Berlin 1855—56.
- *Müller, L., Den macedoniske Konge Philip IIs Mynter (Disp.) Kbh. 1855.
- Müller, S. C., Jordbeskrivelse for Begyndere. Anden Halvdeel. Kbh. 1855.
- Mundt, C. E., Lærebog i Astronomien. 1ste Afd. Kbh. 1855.
- Mynster, J. P., Blandede Skrifter. 2den Afd. Bd. 4, H. 2—3. Bd. 5, H. 1—3. Kbh. 1855—56.
- Nationalbibliothek der deutschen Classiker. Bd. 97—100. Supplementbd. 1. Hildburghausen u. Neu-York 1855.
- *Nielsen, R., Om Theologiens Naturbegreb. (Progr.) Kbhvn. 1855.
- Nordisk Universitets-Tidskrift. Aarg. 1, H. 2—3. Lund og Christiania 1855. Aarg. 2, H. 1. Kbh. 1856.
- Nøsselts Græsk-romerske Mythologie samt en kort Fremstilling af den nordiske Mythologie ved A. Enkebølle. Kbh. 1856.
- Overbeck, J., Pompeji in seinen Gebäuden, Alterthümern und Kunstwerke für Kunst- und Alterthumsfreunde dargestellt. Leipz. 1856.

- Petersen, B., En historisk Beretning om de dansk-vestindiske Øer St. Croix, St. Thomas og St. Jan. Kbh. 1855.
- Petersen, N. M., Bidrag til den danske Litteraturs Historie. III. Det lærde Tidsrum. Kbh. 1855.
- Plauti Comoediae. Ex rec. et cum app. crit. F. Ritschelii. T. I. II. III, 1—2. Elberf. 1849. 1851. 1853—54.
- Revue des deux mondes. Tome X, 5—6. XI. XII. Annuaire p. 1854—55. 1856 I, II, III, 1.
- Rinck, W. F., Die Religion der Hellenen. Zürich 1855.
- Scharling, C. E. og Engelstoft, C. T., Nyt theologisk Tidsskrift. Bd. 6, H. 2. Bd. 7, H. 1. Kbh. 1855—56.
- Schoemann, G. F., Griechische Alterthümer. Bd. 1. Berlin 1855.
- Seyffarth, G., Berichtigungen der röm. griech. u. s. w. Geschichte u. s. w. Leipzig 1855.
- Sigurdsson, G., Om Islands statsretlige Forhold. Kbh. 1855.
- *Statistisk Tabelværk. Ny Række. Bd. 10—11. Kbh. 1855.
- Steenstrup, M. G. G., Dansk Maanedsskrift. Bd. 2—3. Kbh. 1855—56.
- *Stephani Thesaurus Graecae linguae. Vol. VIII, Fasc. 3. Paris.
- Thomsen, J., Vandringer paa Naturvidenskabens Gebeet. 1ste Halvdeel. Kbh. 1855.
- Thukydides. Mit erkl. Anm. v. K. W. Krüger. 2 Ausg. Bd. 1, 1. Berlin 1855.
- Trap, J. P., Statistisk-topogr. Beskrivelse af Kongeriget Danmark. H. 1. Kbh. 1856.
- Trap, Kongelig dansk Hof- og Statscalender. Statshaandbog for det danske Monarchie for Aaret 1856. Kbh.
- Trojel, F. C. L., Opgaver til skriftl. Udarbejdelser og mundtlige Foredrag i Modersmaalet. Kbh. 1855.
- Troschel, Archiv für Naturgeschichte. 19 Jahrg., H. 6. 20 Jahrg., H. 5—6. 21 Jahrg., H. 1—4. Berlin 1853—56.

- Vett, W. v., Kjøbenhavn, historisk-topogr. Beskrivelse. Første Afd. H. 1. Kbh. 1855.
- *Wegener, C. F., Aarsberetninger fra det kgl. Geheimearchiv. Bd. 1, H. 4. Kbh. 1855.
- Wegener, C. F., Erico Chr. Werlauffio semisaecularia muneris sui sacra facienti gratulatur. Hauniae 1855. (Skjænket af Forf.)
- Weiss, H., Kostümkunde. Hdbch. der Gesch. der Tracht, des Baues u. Geräthes. Lief. 1. Stuttgart. 1855.
- Wergeland, H., Samlede Skrifter. 7de Bd., H. 3—6. 8de Bd., H. 1—2. Christiania 1855.
- *Westergaard, N. L., Zendavesta edited and translated. Vol. I. The Zend Texts. Copenh. 1852—54.
- *Westergaard, N. L., Nyt histor. Tidsskrift. Bd. 5, H. 2. Bd. 6, H. 1. Kbh. 1854.
- Videnskabelige Meddelelser fra den naturhist. Forening i Kbh. for Aaret 1853. 1854, Nr. 1—3. Kbh. 1854.
- P. Virgilii Maronis Æneis. Til Skolebrug bearb. af O. Fibiger. 1ste H. Kbh. 1855.

Desuden har Bibliotheket modtaget Lister over Udfaldet af den filosofiske Examen ved Kjøbenhavns Universitet og Afgangsexamen ved de lærde Skoler for 1855, Universitetets Forelæsningskataloger for Efteraarshalvaaret 1855 og Foraarshalvaaret 1856 samt 28 Skoleprogrammer for 1855, nemlig: 18 fra danske, 3 fra slesvigske, 6 fra holstenske Skoler og 1 fra Ratzeburg Skole; 1 Program fra Rejkevig, 3 fra Norge og 128 fra Preussen for 1854 samt et norsk Program for 1853 og 1 preussisk for 1851.

Den naturhistoriske Samling

er siden Udgivelsen af forrige Skoleaars Program bleven forøget med følgende Gjenstande:

Kranium af *Bos taurus* L. (Oxe) [Gave.]

Anguis fragilis L. (Staalorm). Gistrup ved Aalborg. [Gave af Discipel H. Juel.]

Vipera berus (Hugorm), fra Øster-Hornum. [Gave af Discipel Bendz.]

En Hugormham. [G. af Disc. Jensen.]

En Voxkage af en Bikube. [G. af Disc. Faartoft.]

Tre lignende. [G. af Disc. Ellermann.]

Endvidere er kjøbt underhaanden

Kranier af

Ursus maritimus L. (Isbjørn). Upernavik i Grønland.

Trichechus Rosmarus L. (Hvalros). Grønland.

Porcus Babyrussa (Hjortesvin). Samt

præparerede Skind af

Strix brachyotus L. (Sumpugle).

Lanius collurio L. (Tornskade). Thirsbæk ved Vejle.

Motacilla alba L. (Havrefuglen).

Fringilla Coccothraustes Illig. (Kirsebærfuglen).

Columba risoria L. (Skoggerduen).

Puffinus Anglorum Ray (Skrofe).

I Sommerens Løb vil, ligesom i et af de nærmest foregaaende Aar (se Programmet for 1853), ved Professor Steenstrups Bistand en større Anskaffelse af Gjenstande for Samlingen finde Sted.

Nogle enkelte ubrugelige Gjenstande ere blevne kasserede.

Discipelbibliotheket ,

bestyret af Adj. N. B. Krarup, er i Aar blevet forøget med følg. Bøger:

Barginet, A., Den to og tredivte Halvbrigade. Ovs. af I. Riise.
Bernhard, Carl, Samlede Noveller og Fortællinger. H. 1—6.

- Etlar, C., Gjøngchøvdingen. D. 1—2
 Etlar, C., Dronningens Vagtmester.
 Fabricius, A., Ill. Danmarkshistorie for Folket. H. 59—73.
 Felinska, E., Sibirien. Overs.
 Gerson, J., Den nye Børneven, ill. Tidsskrift. Bd. 1—2.
 Grimms Folkeeventyr. Overs.
 Hammerich, Fr., Danmark 1157—1448.
 James, G. R., Philip Augustus. Overs. D. 1—2.
 Mau, E., Alvor og Gammen, et Folkeskrift.
 Monrath, E. C., Magazin for Ungdommen, med Staalstik osv.
 B. 1.
 Monrath, E. C., Billedgallerie over alle Nationer, i Afbildn. med
 Beskr. Bd. 3.
 Scott, W., Nigels Hændelser. Ovs. Bd. 1—2.
 Silvio Pellico, Mine Fængsler. Ovs.
 Skandinavisk Folkemagazin 1855, 2det Halvaar. 1856, 1ste H.
 Souvestre, E., Scener at Chouanerlivet. Overs.

Bibliotheket har været benyttet af 30 Disciple.

I n d t æ g t.	U d g i f t.
Kassebeholdning . . 6 ₰ 26 β	Indkjøbte Bøger . 26 ₰ 68 β
Bidrag af Deltagerne 28 — „ -	Bogbinderarbejde 2 — 64 -
<hr/>	<hr/>
I alt 34 ₰ 26 β	I alt 29 ₰ 36 β
	<hr/>
	I Beholdning 4 ₰ 86 β

Tillæg.

Bekjendtgjørelse angaaende en Undervisningsplan for en særskilt Realundervisning ved nogle af de lærde Skoler i Kongeriget Danmark og en Afgangsexamen for dem, der have gennemgaaet denne Undervisning eller en tilsvarende ved andre Skoler.

Paa Ministeriets allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 2den d. M. allernaadigst at approbere følgende Bestemmelser angaaende en Undervisningsplan for en særskilt Realundervisning ved nogle af de lærde Skoler i Kongeriget Danmark og en Afgangsexamen for dem, der have gennemgaaet denne Undervisning eller en tilsvarende ved andre Skoler, nemlig:

1. Undervisningen i de Realklasser, der forbindes med de lærde Skoler, skal gaa ud paa at meddele en sammenhængende almindelig Dannelse, der ved Kundskabsindhold og Øvelse af Aandsevnerne kan blive frugtbar for Disciplens paafølgende hele Udvikling og for hans Færd i Livet, hvad enten han umiddelbart fra Skolen gaar over i en praktisk Livsstilling, eller ved en højere Skole vil søge en videre Uddannelse for et særskilt Fag.
2. Undervisningen meddeles i et sexaarigt Kursus i 5 Klasser, de 2 nederste fælles med de studerende Disciple, de 3 andre særskilte Realklasser, hvoraf de tvende ere etaarige, den øverste toaarig med Deling af Undervisningen i de Fag, hvori det maatte anses uomgængeligt fornødent, navnlig i Mathematik.

3. Undervisningsgjenstandene ere:

Modersmaalet,
Tysk,
Fransk,
Engelsk,
Religion,
Historie,
Geografi,
Mathematik,
Naturlære,
Naturhistorie,
Skrivning og Tegning,
Sang,
Legemsøvelser.

4. For de Disciple, der have tilbragt 2 Aar i øverste Real-klasse og ønske at forlade Skolen med Vidnesbyrd om den opnaaede Kundskab og Mødenhed, afholdes en Afgangsexamen i samtlige Undervisningsgjenstande undtagen Religion, Sang og Legemsøvelser.

Ingen maa indstille sig til denne Examen, førend han har fyldt sit 15de Aar.

5. Om Behandlingen af de enkelte Undervisningsgjenstande og om Omfanget og Beskaffenheden af Afgangsprøven deri fastsættes følgende:

a) Undervisningen i Dansk skal gaa ud paa at lede Disciplen til rigtig og nøjagtig Brug af Modersmaalet og paa Uddannelse af hans Fremstillingsevne i Almindelighed. Den til Sikkerhed i skriftligt og mundtligt Udtryk fornødne grammatikalske Indsigter meddeles, idet tillige den ved Undervisningen i fremmede Sprog vakte Reflexion benyttes, uden at Modersmaalet behandles som et fremmed Sprog, hvis grammatiske Former skulle læres som noget ubekjendt. Den æsthe-

tiske Sans søges vakt ved Læsning af udvalgte, for Disciplens Alder passende Stykker af den skønne Litteratur, hvorved de til Forstaaelsen af Digtekunstens og den bildende Kunsts Værker nødvendigste Forestillinger af klassisk og nordisk Mythologi medtages, og overhovedet det Bekjendtskab med Litteraturen vindes, som Disciplens Standpunkt tillader. Saafrømt Læreren finder Anledning dertil, gjennemgaas nogle lette svenske Læsestykker. Afgangsprøven i dette Fag er alene skriftlig og indbefatter to Stileopgaver, hvoraf den ene væsentlig maa gaa ud paa Gjengivelsen af et bekjendt Stof, den anden maa kræve en fri Behandling af et Æmne, der ligger indenfor den Forestillingskreds, som Skolen og Livet kan have udviklet hos Disciplen.

- b) I Tysk maa Disciplen søges bragt til med Lethed og Sikkerhed at forstaa prosaiske Forfattere, hvis Stil ikke har særegne Vanskeligheder, og det almindelige Digersprog, samt til skriftligen at udtrykke sig uden grove Fejl, naar der ikke kræves Brug af sjeldnere og mindre almindelige Ord eller af vanskelige og usædvanlige Sætningsformer. Prøven anstilles dels mundtlig ved Examination i et opgivet, i Skolen læst Pensum af mindst 400 Oktavsider og i Stykker af tyske Skribenter, der ikke ere læste, dels skriftlig ved en let Stil, uden Brug af Ordbog, væsentlig beregnet paa at godtgjøre antagelig Sikkerhed i Grammatikkens Hovedregler og Herredømme over det almindelige Ordforraad.
- c) I Fransk bør søges opnaaet Evne til at læse og forstaa lettere franske Prosaister med den dertil fornødne grammatikalske Kundskab, samt til sprogrigtigen at gjengive skriftligen paa Fransk lette danske Sætninger

uden sjældne og vanskelige Ord. Afgangsprøven består alene i Examination i to franske prosaiske Stykker, det ene taget af et opgivet Pensum af mindst 200 Oktavsider.

- d) I Engelsk skal, dog kun med Hensyn til det prosaiske Sprog, opnaas samme Færdighed som i Tysk. Ved Afgangsprøven kræves foruden den mundtlige Examination, der anstilles paa samme Maade som i Fransk, en let Stil, der ikke gaar udenfor det almindelige Ordforraad, og ved hvis Udarbejdelse ikke maa bruges Ordbog.
- e) Religionsundervisningen omfatter den kristelige Tros- og Sædelære samt Bibelhistorie.
- f) I Historien tilvejebringes hos Disciplen en sammenhængende Oversigt over den almindelige Verdenshistories Grundtræk og Hovedbegivenheder; af Fædrelandets Historie gives en noget fyldigere Fremstilling.

I den almindelige Verdenshistorie kunne saadaane Folk, der ikke udøve nogen væsentlig Indflydelse, og saadanne Perioder, i hvilke ingen for Menneskeheden i det Hele vigtige Begivenheder ere indtrufne, behandles kort og ved Examen kun medtages, forsaavidt de berøre det Større og Vigtigere.

Det maa paases, at de specielle kronologiske Bestemmelser, der kræves lærte og bevarede, indskrænkes til saadanne Hovedbegivenheder og Hovedpersoner, hvorved det Øvrige kan holdes sammen i passende, efter Gjenstandenes Betydning afmaalte Afsnit, og at i øvrigt kun Begivenhedernes Rækkefølge fastholdes.

- g) Den geografiske Undervisning omfatter fysisk og politisk Jordbeskrivelse lilligemed de uundværligste Sætninger af den mathematiske Geografi. Optagelsen af

statistiske Angivelser maa begrændses efter Hensynet til det for Oversigten over de almindelige og vigtige Forhold nødvendige og især indskrænkes ved saadanne, der enten i sig selv ere usikre (som de allerfleste Angivelser af Indbyggertal udenfor Evropa) eller dog fluktuerende (som Indbyggertallet i de evropæiske Stæder).

- h) Den matematiske Undervisning skal omfatte dels praktisk Regning og elementær Arithmetik, hvori medtages Decimalbrøker, Bogstavregning, Ligninger af første Grad, Opløsning af Ligninger af anden Grad, samt de simpleste Logarithmeregninger, dels elementær Plangeometri, hvormed forbindes geometrisk Tegning, saaledes at der erhverves Færdighed i ordentlig Udførelse af sædvanlige geometriske Konstruktioner, og erholdes Indsigt i Rumstørrelsers Fremstilling ved Hjælp af deres Projektioner paa to paa hinanden lodrette Planer. I dette Fag aflægges tre skriftlige og en Tegneprøve. Der gives en skriftlig Opgave i praktisk Regning, men af en saadan almindelig Natur, at der ikke fordres Kjendskab til bestemte Handelsforhold eller til Udtryk, som ere ejendommelige for enkelte Virkekredse. Fremdeles gives en Opgave saavel i Arithmetik som i Geometri af en saadan almindelig Natur, at den kun kræver en ligefrem Anvendelse af hvad der maa forudsættes lært. Ved Tegneprøven fordres udført en simpel Konstruktion, der ligger indenfor hvad der enten ved Undervisningen udtrykkelig er gennemgaaet, eller kan fordres som ligefrem Anvendelse af det lærte. Ved Bedømmelsen heraf bliver ikke blot at se paa, at Fremgangsmaaden er rigtig, men ogsaa paa, at Udførelsen er ordentlig og nøjagtig.

- i) I Naturlære (hvori Undervisningen gives i øverste Klasse) meddeles det Vigtigste saavel af den mekaniske som af den kemiske Del. Undervisningen maa i den mekaniske Del omfatte Læren om faste Legemers Ligevægt. Hovedsætningerne om draabeffyldende og luftformige Legemers Ligevægt med Forbigaaelse af al Detail, fremdeles de vigtigste Kapitler af Bevægelseslæren, nemlig Tyngden, Centrifugalkraften, de keplerske Love, Ebbe og Flod, Penduler og Bølgebevægelsen. Af Naturlærens kemiske Del gennemgaaes Varmelæren og den dermed i Forbindelse staaende Del af Meteorologien, Hovedsætningerne af Læren om Magnetisme og Elektricitet; tillige meddeles herunder en Oversigt over de i Naturen mest udbredte Grundstoffer og deres vigtigste uorganiske Forbindelser. Examensprøven gaar ud paa dette hele Omfang.
- k) I Naturhistorie gives en **Oversigt over Mineralernes, Planternes og Dyrenes Væsen** og karakteristiske Udviklingsformer i Hovedgrupper, oplyst ved Slægter og Arter som Exempler, og anskueliggjort i Særdeleshed ved Kundskab til de vigtigste og mest fremtrædende indenlandske Naturgjenstande.
- l) Ved Afgangsexamen aflægges tillige **Prøve i Skrivning og Tegning**. Udfaldet af denne bedømmes ikke blot efter Prøveskriften og Prøvetegningen, men tillige efter den ydre Behandling af samtlige skriftlige Examensudarbejdelser.
6. Afgangsprøven for Realdisciplene afholdes til samme Tid som Afgangsexamen for de studerende Disciple ved de lærde Skoler, og, hvad den skriftlige Del angaar, under et ved alle Skoler og over de samme Opgaver. Udfaldet af Examen tilkjendegives ikke ved forskellige Karakterer, men alene ved Udtrykket „Bestaaet“ eller

„Ikke bestaaet“, saaledes at „Bestaaet“ kan gives Tillægget „med Udmærkelse“. Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet har at give de nærmere Bestemmelser om hvad der ved Examensprøverne i de enkelte Fag skal fordres for at have bestaaet Examen. Efter afholdt Examen meddeles der af Skolen enhver et Vidnesbyrd om, hvorledes han har fuldendt den.

7. Opgaverne til den skriftlige Del af Examen gives fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet indtil videre saaledes, at Ministeriet lader sig forelægge Forslag dertil af Undervisningsinspektøren ved de lærde Skoler i Forening med fagkyndige, som det aarligen anmoder om at sammentræde med ham til dette Øjemed. Den mundtlige Examen ved de forskjellige Skoler lader Ministeriet kontrollere af enkelte dertil udsendte Mænd, hvorved tages Hensyn til, at samtlige Sider af Undervisningen jevnlig blive Gjenstand for fagkyndiges Iagttagelse. Ministeriet kan lade sig de skriftlige Examensarbejder indsende for at underkastes en Revision.
8. Den, der har bestaaet Afgangsexamen for Realdisciple, har derved opnaaet samme Ret og samme Adgang til højere Undervisningsanstalter og Fagexamina, som Afleggelsen af den ved Bekjendtgjørelsen af 14 Septbr. 1838 anordnede almindelige Forberedelsesexamen ved Universitetet giver.

Forsaavidt nogen Realdiscipel er bestemt til at blive Farmaceut, og ved privat Undervisning har skaffet sig den i bemeldte Bekjendtgjørelse foreskrevne Kundskab i Latin, kan han deri enten for Examenskomiteen ved den almindelige Forberedelsesexamen eller hos Skolens Rektor og en af dens andre Lærere, der underviser i Latin, underkaste sig en særskilt Prøve, hvilken, naar han bestaar deri, skal i Forbindelse med den aflagte Afgangsexamen

examen være tilstrækkelig til at give ham Adgang til pharmaceutisk Examen. Det Fornødne om denne Prøves Udfald anføres, saafremt den er aflagt ved Skolen, i det Vidnesbyrd, der meddeles vedkommende Discipel for Afgangsexamen.

9. Bemyndigelse til med samme Virkning og Gyldighed at afholde Afgangsexamen for Realdisciple kan af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet paa derom indgiven Ansøgning tilstaas private og kommunale Skoler, efterat Ministeriet, naar Andragendet er sket, ved dertil udvalgte Mænd har ladet foretage en Undersøgelse af Skolens eller, forsaavidt den har delte Klasser for to Rækker af Disciple, Realklassernes Undervisningsplan, dens Lærerkræfter og hele Tilstand. Examen bliver da der at afholde paa samme Tid over de samme skriftlige Opgaver og aldeles efter de samme Fordringer som ved de kongelige Skoler.

Ministeriet bestemmer det fornødne med Hensyn til betryggende Former ved Examen i det Enkelte, og lader Examen og Undervisningens Tilstand kontrollere ved dertil beordrede Mænd paa samme Maade som ved de offentlige Skoler, hvortil Udgiften, forsaavidt den bestaar i Befordringsgodtgjørelse og Diæter i Anledning af disse Mænds Rejser til Skolerne, i ethvert enkelt Tilfælde bliver at refundere den almindelige Skolefond af den paa-gjældende Skole.

10. Foranstaaende Bestemmelser blive at bringe til Udførelse med Hensyn til den ved Aarhus og Aalborg Cathedral-skoler alt foreløbigen indrettede Realundervisning.
-

Skolens Examina

holdes i Aar saaledes, som nedenstaaende Liste udviser. De til Afgangsexamen hørende Prøver ere betegnede ved fed Skrift.

---

1. Skriftlig Prøve.

- Mand. d. 23de Juni Kl. 9. **VII A** og VII B. **Dansk Stil.**
4. **VII A** og VII B. **Geometrisk Opgave.**
- Tirsd. d. 24 Juni Kl. 9. **VII A** og VII B. **Latinsk Stil.**
4. **VI. Tysk Stil.**
- Onsd. d. 25 Juni Kl. 9. **VII A** og VII B. **Arithmetisk Opgave.**
4. **VII A** og VII B. **Overs. fra Latin paa Dansk.**
- Mand. d. 7 Juli Kl. 8. VI. Matematiske Opgaver.
8. V, IV, IV R, III, III R, II, I Tysk Stil.
3. VI, V, IV Latinsk Stil.
3. IV R, III R, II, I Regning
- Tirsd. den 8 Juli Kl. 8. VI, V, IV, IV R, III, III R, II, I Dansk Stil.
3. VI Oversættelse fra Latin paa Dansk.
3. IV R, III R Engelsk Stil.

2. Mundtlig Prøve.

(Det lille Bogstav foran Kløkkeslettet angiver Værelset.)

Fredagen d. 13 Juni.

- a. 11. IV R og III R. Engelsk | a. 3. II. B. Tysk.

Lørdagen d. 14 Juni.

- a. 9. IV R og III R. Tysk. |

(Paa Grund af Adj. Münsters Bortrejse bliver Examen i hans Fag med Ministeriets Tilladelse holdt særskilt.)

Torsdagen d. 10 Juli.

a.	8.	III.	Fransk.	}	a.	3.	V.	Græsk.
	10½.	I.	Tysk.		b.	3.	VI.	Historie.
b.	8.	IV.	Historie.		c.	3.	VIIA.	Arithmetik
c.	8.	VII B.	Naturlære.		d.	3.	IV.	} Naturhistorie.
	10.	V.	Arithmetik.			IV R.		
d.	8.	III R.	Naturhistorie.					

Fredagen d. 11 Juli.

a.	8.	VI.	Græsk.	}	a.	3.	V.	Latin.
	10.	I.	Dansk.		b.	3.	VI.	Religion.
b.	8.	II A.	Tysk.		c.	3.	VIIA.	Geometri.
	10.	III.	Geografi.					
c.	8.	IV R. } III R. }	Arithmetik.					
	9.	VII B.	Geometri.					

Lørdagen d. 12 Juli.

a.	8.	VII A.	Latin.	}	a.	3.	IV.	Græsk.
	10.	V.	Historie.		b.	3.	IV R. } III R. }	Historie.
b.	8.	II A.	Fransk.		c.	3.	VII B.	Arithmetik.
	10.	II B.	Fransk.		d.	3.	III.	Naturhistorie.
c.	8.	VI.	Geometri.					

Mandagen d. 14 Juli.

a.	8.	VII B.	Historie.	}	a.	3.	IV.	Religion.	
	10.	VI.	Latin.		b.	3.	IV R. } III R. }	Religion.	
b.	8.	III.	Latin.				4.	II A.	Geografi.
	10½.	IV.	Fransk.		d.	3.	V.	Naturhistorie.	
c.	8.	V.	Geometri.						
	10.	I.	Religion.						

Tirsdagen d. 15 Juli.

a.	8.	VIIA.	Græsk.	}	a.	3.	VI.	Fransk.
	10.	V.	Tysk.		b.	3.	II B.	Geografi.
b.	8.	I.	Historie.		c.	3.	IV.	Arithmetik.
	10.	IV R. } III R. }	Geografi.					
	11.	VII B.	Hebraisk.					
c.	8.	III.	Religion.					
	10.	II B.	Religion.					

Onsdagen d. 16 Juli.

a. 8.	VII B.	Græsk.	a. 3.	V.	Geografi.
10.	IV.	Geografi.	b. 3.	I.	Geografi.
b. 8.	III.	Tysk.	c. 3.	VI.	Arithmetik.
10.	V.	Fransk.			
c. 8.	VII A. Naturlære.				
10.	II A.	Religion.			

Torsdagen d. 17 Juli.

a. 8.	VII B.	Latin.	a. 3.	VII A. Historie.	
10.	II B.	Dansk.	b. 3.	V.	Religion.
b. 8.	II A.	Historie.	c. 3.	III.	Arithmetik.
10.	IV.	Tysk.			
d. 8.	VI. Naturhistorie.				

Fredagen d. 18 Juli.

a. 8.	VII A. Hebraisk.	a. 3.	IV.	Latin.
9.	VI. Geografi.	b. 3.	III.	Historie.
b. 8.	II B.	Historie.	c. 3.	IV. } Geometri.
d. 8.	II A.	Naturhistorie.	IV R. }	

Løvdagen d. 19 Juli.

a. 8.	VII A. Religion.	a. 3.	VII B.	Religion.
b. 8.	VI. Tysk.	b. 3.	II A.	Dansk.
10 ^{1/2}	IV R. } Fransk.	d. 3.	I.	Naturhistorie.
	III R. }			
d. 8.	II B.	Naturhistorie.		

Kl. 5 Sangprøve.

Tirsdagen d. 22 Juli Kl. 10 Form. bekendtgjøres Examens Udfald og foretages Dimission og Omflytning, hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse.

Mandagen d. 21 Juli og Løvdagen d. 23 Avg. Kl. 9 Form. prøves de ny anmeldte Disciple, og sidste Dags Eftermiddag Kl. 3 begynder Undervisningen i det ny Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningshøjtideligheden indbydes herved Disciplenes Fædre og Værger samt enhver, som interesserer sig for Skolen og dens Gjerning.

1856.